

Bár kemény csapással
sújtja az Úr Egyiptomot,
de meg is gyógyítja:
megtérnek az Úrhoz,
és ő enged kérésüknek,
s meggyógyítja őket.

Iz 19,22

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 35. (4069.)
2026. augusztus 30.
Ára 475 Ft

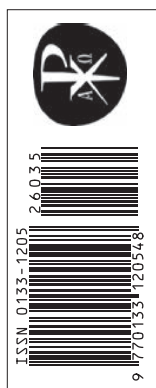

Fotó: Merényi Zita

Élet az Atya szeretetében

A Hoxar házaspár tanúságtétele az irgalomról és a gyógyulásról

8–10. oldal

Ünnep és üzenet
augusztus 20-án

11–12. oldal

Négy száz tanév a győri bencés
tárlaton

16–18. oldal

Családonként egy-egy Szentírás
Kárpátaljára

20. oldal

Figyelembe kell venni a különböző kultúrák zenei hagyományait

Az augusztus 19-i általános kihallgatást a Szent Péter-bazilikában tartották, ahol a Szentatya folytatta a II. Vatikáni Zsinat dokumentumairól szóló katekézissorozatát. Mai témája: A Sacrosanctum Concilium konstitúció. A szent zene. (Az elhangzott olvasmány: Kol 3,16–17). Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását olvashatják.

Kedves testvéreim!

A II. Vatikáni Zsinat *Sacrosanctum Concilium* (SC) konstitúciójának hatodik fejezete a szent zenével foglalkozik. Innen idézem: „Az egyetemes Egyház zenei hagyománya felbecsülhetetlen értékű kincs, mely minden más művészi kifejezőmód fölé emelkedik, leginkább azért, mert a szent szövegeket kísérő dallam az ünnepélyes liturgiának szükséges és szerves része” (SC 112), illetve: „A szent zene annál szentebb lesz, minél szorosabban kapcsolódik a liturgikus cselekményekhez: bensőségebben fejezi ki az imádságot, növeli a lelkek egységét, gazdagítja és ünnepélyesebbé teszi a szent szertartásokat” (uo.).

Itt találjuk a zsinati tanítás lényegét, amely megerősíti és elmélyíti a zene liturgiában betöltött szolgáló szerepét, amelyet már Szent X. Piusz is kiemelt az *Inter sollicitudines* motu propriójában (1903. november 22.). A zene ugyanis része a liturgikus cselekménynek, nem pedig pusztán a szertartás dísz. A liturgiában énekelni és hangszereken játszani azt jelenti, hogy imádkozunk, szívünket összhangba hozzuk testvéreink szívével és Istennel, tevékenyen részt véve az ünnepelt misztériumban. A zene különösen az imádság érzelmi dimenzióját fejezi ki, ahogyan Szent Ágoston mondja: „Cantare amantis est”, vagyis „az éneklés a szerető ember sajátja” (*Háromszázharminchatodik beszéd*, 1). Ez nagyon fontos, mert segít megnyitni szívünket Isten kegyelmi működése előtt, és engedni, hogy alakítson bennünket.

Az ének ezenkívül elősegíti a hívők közötti közösségtudatot. A hangok szimfóniája révén hozzájárul a lelkek egységéhez, áthidalja az emberek közötti különbségeket, és mindenkit egyesít Isten dicséretében. Így az Egyház epifániájává, a természetéhez lényegileg hozzátartozó közösség érzékelhető megnyilvánulásává válik. A szent éneknek mint a liturgikus cselekmény szerves részének mely teológiai jelentéséből bizonyos követelmények fakadnak. Az egyik követelmény az, hogy a divatoktól és a szerzők egyéni érzékenységétől függetlenül a szent éneknek minden tekintetben ahhoz kell igazodnia, ami az adott liturgikus mozzanathoz leginkább illik.

Formájának pedig, különösen dallamát illetően, egyszerre kell nemesnek és egyszerűnek, zeneileg magas színvonalúnak és könnyen előadhatónak lennie, főként akkor, ha az egész gyülekezet éneklí (vö. SC 121).

Ugyanezen okból a zsinat azt is ajánlja, hogy a szövegek megfelelőek, mely tartalmúak, ugyanakkor könnyen érthetők legyenek, és elsősorban a *Szentírásból*, a liturgikus könyvekből és az Egyház lelki hagyományából merítsenek. Erre ügyelni kell, hogy eleven maradjon és egyre jobban érvényesüljön az ősi „lex orandi lex credendi” elvben kifejeződő dinamika, vagyis hogy az imádság törvénye egyben a hit törvénye is.

A *Sacrosanctum Concilium* nagy teret szentel a hívők tevékeny részvételének (vö. 114). Ezt „az ünnepelt misztériumnak és a mindennapi élettel való kapcsolatának mélyebb megértéséből kiindulva kell felfogni” (XVI. Benedek: *Sacramentum caritatis* apostoli buzdítás, 2007. február 22., 52.), „az állandó megtérés szellemében, melynek minden hívő életét jellemeznie kell” (uo. 55.) Arra pedig, hogy a hívők tevékeny részvétele miként valósulhat meg konkrétan a szent zene sajátos szerepe révén, a konstitúció világos választ ad: „Gondot kell fordítani a nép akklamációira, feleleteire, zsoltározására, antifónáira, énekeire” és „a szent csendre” (SC 30), továbbá arra buzdít mindenkit, szolgálattévót és hívót egyaránt, hogy „csak azt tegyék, ami a dolog természetéből és a liturgikus szabályok szerint rájuk tartozik, de azt mind tegyék is meg” (SC 28), harmonikus egyensúlyt teremtve a különféle szolgálatok, a megszólalások és a csendek között.

A zsinat továbbá nagy értéket tulajdonít a gregorián éneknek, anélkül azonban, hogy kizárná a szertartásból a szent zene más műfajait. Külön figyelmet szentel az orgonának is (vö. SC 120), míg más hangszerek használatát akkor engedélyezi, „ha alkalmasak vagy alkalmassá tehetők a szent használatra, megfelelnek Isten háza méltóságának és a hívők épülését valóban előmozdítják” (SC 120).

A zsinati reform egyik kiemelt témája az inkulturáció, a szent zene területén is. Különösen is hangsúlyozza, hogy a különböző kultúrák zenei hagyományait komolyan figyelembe kell venni, mint az emberek vallási és társadalmi életének részét.

Ezért egyrészt azt ajánlja, hogy törődjenek mindenki „vallási érzületének ápolásával” (SC

119), másrészt pedig, hogy „amennyire csak lehetséges [...], mozdítsák elő az adott nép hagyományos zenéjét mind az iskolákban, mind a szent cselekményekben” (uo.).

A liturgiában különleges feladatot tulajdonít a szkolának (schola cantorum). Ajánlja, hogy támogassák ezt a lelkipásztori eszközt, melynek feladata, hogy „a különböző énektípusoknak megfelelően gondoskodjon a rá tartozó részek pontos előadásáról, és elősegítse a hívők tevékeny részvételét az éneklésben” (*Rítuskongregáció: Musicam sacram instrukció a zenéről a szent liturgiában*, 1967. március 5., 19.). E célból a szent zene szerzőjének ismernie és őriznie kell az Egyház zenei örökségét, hogy ihletet meríthessen belőle új, a liturgia szolgálatában álló kompozíciók létrehozásához, tiszteletben tartva a mai kor érzékenységét és a különféle kulturális hagyományokat, hogy „megtisztítsa az istentiszteletet a stílusbeli kisiklásoktól, a hanyag kifejezési formáktól, a gondatlan és az ünnepelt cselekmény nagyságához kevésbé illő zenéktől és szövegektől, biztosítva a liturgikus zene méltóságát és formáinak kiválóságát” (Szent II. János Pál: *Kirográf a szent zenéről*, 2003. november 22., 3).

Mindezen okokból a zsinati atyák azt ajánlják, hogy mozdítsák elő a képzést és a gyakorlatot a szent zene területén „a papnevelő intézetekben, a férfi és női szerzetek noviciátusaiban és tanulmányi házaiban, valamint a többi katolikus intézményben és iskolában” (SC 115), továbbá gondoskodjanak a zenészek és énekesek alapos liturgikus képzéséről (vö. uo.). Kedves testvéreim, az egyházatyák nagyra becsülték a liturgikus éneket, az Egyház tagjai közötti közösség jelképét. Ezért a mai katekétist Antiochiai Szent Ignác eme szép szavaival zárhatjuk: „Mindannyian kórusba tömörüljétek, hogy az egyetértésben összhangban legyetek, az egységben Isten hangszínét véve fel, egy hangon énekeljétek az Atyának Jézus Krisztus által, hogy meghallgasson titeket, jó cselekedetek által felismerje, hogy Fiának tagjai vagytok!” (*Levél az efenezusiaknak*, IV, 2.)

**Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican Media**

Egymásnak testvérei legyünk ebben a hazában!

Erdő Péter bíboros, prímás videoüzenete Szent István király ünnepén

Szent István király öröksége ma is arra hív bennünket, hogy megtaláljuk egymással a közös hangot, békességben ünnepeljünk, és együtt munkálkodjunk hazánkért – fogalmazott augusztus 20-án közzétett videoüzenetében Erdő Péter bíboros, prímás.

Államalapító királyunk ünnepén nem csupán történelmünk egyik legnagyobb alakjára emlékezünk. Arra az örökségre is tekintünk, amely évszázadok múltán is irányt mutat a magyar nemzetnek. Erdő Péter bíboros videoüzenetében hangsúlyozta: Szent István öröksége arra kötelez bennünket, hogy megtaláljuk egymással a hangot, és konstruktívan működünk együtt mindabban, ami közös, és ami a hazánkhoz köt bennünket.

A bíboros szerint csak egyetértésben és békességben lehet méltón ünnepelni, közös céljainkat pedig egymásra figyelve, egymást segítve valósíthatjuk meg. „Nagyon fontos, hogy egymásnak testvérei legyünk ebben a

hazában és mindenütt a nagyvilágon” – fogalmazott. Ennek az összetartozásnak az alapja az Isten szeretetébe és gondviselésébe vetett hit, amely nem ismer országhatárokat, és az egész emberiséget átöleli. Erdő Péter bíboros arra hívott, hogy Szent István ünnepén közösen imádkozzunk hazánkért és népünkért: „Ebben a hitben kérjük Isten áldását és Szent István közbenjárását egész nemzetünkre, egész népünkre!”

A bíboros ünnepi üzentének teljes szövege: „Szent István király ünnepe van. Azt az örökséget ünnepeljük, amely mai is kötelez bennünket! Kötelez bennünket arra, hogy találjuk meg a hangot egymással. Hogy konstruktívan működünk együtt mindenben. Ez az örökség kötelez bennünket, hogy ma is egyetértésben, békességben tudjunk ünnepelni és nagy dolgokat tudjunk végezhazinni. Ez az, ami bennünket a múltban is, meg a jövőben is egyaránt

kötelez. Ebben a szellemben imádkozzunk hazánkért, népünkért! Nagyon fontos, hogy testvérei legyünk egymásnak ebben a hazában és mindenütt a nagyvilágon, mert Isten valóban szeret bennünket...

Ő az, aki gondoskodik az egész emberiségről. Ebben a hitben kérjük Isten áldását és Szent István közbenjárását egész nemzetünkre, egész népünkre.

**Forrás: Zsuffa Tünde/
Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita**

A Szentatya imádkozott a magyarországi buszbalesetben elhunyt lengyel zarándokokért

Pietro Parolin bíboros államtitkár aláírásával augusztus 18-án küldött táviratában a Szentatya lelki közelségéről biztosította mindazokat, akiket a Magyarországon történt tragikus esemény sújtott. Az elhunytakat „Isten irgalmába” ajánlotta, és kérte az Urat, hogy adjon vigasztalást a gyászoló családoknak.

A Međugorjéból hazafelé tartó lengyel zarándokok szállító autóbusz augusztus 16-án, vasárnap éjjel történt balesetében tizenketten vesztették életüket. A rendelkezésre álló információk szerint a zarándokok a Rzeszówi Egyházmegyéből és a Przemyśli Főegyházmegyéből érkeztek. A balesetet követően néhány órán belül Tadeusz Wojda érsek, a Lengyel Püspöki Konferencia elnöke, valamint a rzeszówi püspökök is imáikról biztosították az áldozatok hozzátartozóit és a sérülteket. Ugyanígy tett Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke is. Az alábbiakban közöljük az Adam Szal przemyśli

metropolita érseknek és Jan Wątroba rzeszówi megyéspüspöknek címzett távirat magyar nyelvű fordítását.

„Öszentsége XIV. Leó pápa mély fájdalommal értesült arról a tragikus közúti balesetről, amely a Međugorjéból hazafelé utazó zarándokokat érte,

s amelynek következtében többen életüket vesztették, mások pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A Szentatya, kifejezve lelki közelségét mindazokhoz, akiket ez a tragikus esemény sújtott, különösen is imádkozik azokért a testvérekért, akik hívő zarándoklatukról hazafelé tartva befejezték földi zarándokútjukat. Isten irgalmába ajánlja őket, és az Úrtól a vigasztalás ajándékát kéri a gyászoló családok számára. A częstochowai Szűzanya közbenjárását kérve minden-

kit Istenre bíz, s atyai közelségének, valamint a keresztyén reménynek jeleként szívből adja apostoli áldását.”

**Forrás és fotó: Vatican News olasz és lengyel nyelvű szerkesztősége
Fordította: Tőzsér Endre SP**

Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén szentmisét mutatott be a bodajki Mindenkor Segítő Szűz Mária-bazilikában a kegyhelyen szolgáló papsággal és vendégpapokkal együtt. A pappá szentelésének 50. évfordulóját idén ünneplő főpásztort ezen az alkalmon köszöntötték az egyházközség hívei, lelkipásztori kisegítői, munkatársai, valamint Bodajk város vezetői.

Isten ajándéka volt minden

Spányi Antal püspök aranymiséje Nagyboldogasszony ünnepén Bodajkon

Az ünnepi szentmise elején Reményik Sándor *Csendes csodák* című versével és virággal köszöntötte Spányi Antal megyéspüspököt a bodajki egyházközség egyik hittanosa. A hívek és az egyházközségi képviselő-testület nevében Kovács

János elnök köszöntötte meg a püspök támogatását, amely révén a bodajki kegyhely lelki központtá, kiemelt zarándokhellyé válhatott. „Az elmúlt években főpásztorunk közbenjárására a kegyhely és környezete teljesen megújult, basilica

minor rangot kapott, és a Székesfehérvári Egyházmegye ékszerdobozává lett. Köszönetünket fejezzük ki ezért az óriási támogatásért – fogalmazott. – Beigazolódtott, amit Erdő Péter prímás, esztergom-budapesti érsek mondott, hogy püs-

pök atya lelkipásztori szeretete mindenkire kiterjed, s személyében igazi felelőse lett az egyházmegyének és Szent István városának. Mindezekből kitűnik, miért ilyen fontos közösségünk számára püspök atya jelenléte, aki apostolotódként szolgálja lelkipásztori körzetünket. Köszönet ötvenéves szolgálatért!”

Spányi Antal püspök ezután így kezdte ünnepi gondolatait: „Zarándokként jöttem, mint évszázadok alatt a hívek megszámlálhatatlan sokasága, hogy köszönetet mondjunk s hálát adjunk Máriával

együtt az Úrnak. Az első Magyar Szent Család, tudjuk, gyakran jött Bodajkra, a Segítő Szűzanyához. Nyilván sok örömük volt, amit megköszöntek, és sok gond, amit csak Mária segítségével tudtak elviselni. Részük volt fájdalomban is, amelyet Máriával osztottak meg. Mi is hozzuk az életünket az Úr elé, kérve Máriát, hogy közvetítse az Úrhoz szeretetünket, bűnbánatunkat, hálánkat és könyörgésünket” – mondta a főpásztor, majd úgy folytatta, hogy földi életünk zarándokútján az örömök átélése mellett sok fájdalom tapasztalata is összegyűlik, de kérnünk kell a Szűzanya közbenjárását, hogy felül tudjunk emelkedni ezeken, s közelebb kerülhessünk Isten szeretetéhez. „Az ember így természetes egyszerűséggel eljut a Boldogságos Szűzanya szemlélésére, akit itt, Bodajkon ezer évnél is régebb óta tiszteltek, akihez imádkoztak, akinél az emberek próbálták letenni bűneik terhére, és hálát adni Istennek mindazért a jóért, amit meg tapasztalhattak. Ezt tette az első szent király és családja is. Így jutott

el Szent István 1038. augusztus 14-én, a halála előtti napon oda, hogy Székesfehérváron, az általa építtetett templomban, Szent Imre sírja mellett térdelve Máriára bízta az országot, a koronát és minden korok magyar emberének sorsát. Mert nem volt segítség, nem volt más lehetőség, csak fohászodni az ég felé.”

Szentbeszéde végén Spányi Antal püspök ötvenéves papi szolgálatára visszatekintve személyes tanúságot tett Isten szeretetéről. „Az élet – mindenki élete – arról szól, hogy kit követünk, Krisztust vagy valaki mást. (...) Ötvenhét évvel ezelőtt, 1969-ben azt érezhettem, hogy Isten meghívott a szolgálatára. (...) Megadatott, hogy az elmúlt öt évtizedben sok ajándékot kaptam: az Egyháztól, az egyházköziségektől, a hívektől, azoktól az emberektől, akikhez szólhattam, akiket taníthattam, akiket erősíteni és Isten felé segíteni igyekeztem. De valószínű, hogy abból a sok-sok kegyelemből, amit Isten adott, sokat nem vettem észre, nem fogadtam be, nem használtam fel úgy, ahogy kellett volna.

Amikor az ember életének java részét leélte, számot vet önmagában, és rá kell döbennie, hogy amit az emberek megítélése szerint elért, az igazából nem más, mint Isten ajándéka, kegyelme, örök szeretete. Ezért amikor elérkezünk egy ilyen állomáshoz, azt kell megnéznünk, hogy miért illő hálát adnunk: Isten szerető jelenlétéért, kegyelmének segítségével, megújító szeretetért, új lendületet adó Szentlelkéért. Köszönetet kell mondanunk, és továbbindulunk az úton, hogy másokat is lelkesítsünk, s Isten országába eljussunk” – fogalmazott a főpásztor.

A szentmise végén Mórocz Tamás plébános megköszönte, hogy a megyéspüspök sokszor megtisztelte jelenlétével a kegyhelyet, és számos jelét adta szeretetének, nemcsak a restaurált tárgyakon, az egyházmegyei támogatásokon keresztül, hanem lelkeségével, értékes gondolataival is. Bejelentette továbbá Spányi Antal új lelkipásztori elképzelését arról, hogy a Székesfehérvári Egyházmegyében honosodjon meg a kegyhelyek találkozója. Az első

alkalomnak Bodajk ad majd otthont szeptember 13-án, a kegyhely főbúcsúján.

A plébános felhívta a figyelmet a kegyhely következő kiemelt jelentőségű programjára is. Prohászka Ottokár püspök száz évvel ezelőtt szentelte fel a bodajki kálváriát. Erre emlékezve szeptember 8-án, kedden 17.30 órától Spányi Antal megyéspüspök vezetésével kerestűtjárást terveznek, melyen felidézük Prohászka püspök gondolatait. Majd tudományos előadással folytatódik a program, Mózes György gyűjteményigazgató, levéltáros Prohászka és Bodajk kapcsolatáról beszél a nagyközönségnek.

Spányi Antal megyéspüspök Bodajk díszpolgára, ezért a jubileum alkalmából a város polgármestere, Wurzinger Lóránt is gratulált neki az önkormányzat képviselő-testülete és a négyezer fős lakosság nevében. Személyes hangú köszöntét fejezte ki a zarándokhely nagylelkű támogatásáért, majd egy jellegzetes helyi ajándékot nyújtott át a püspöknek: rokona,

Spányi Béla festőművész a bodajki kálváriáról készített alkotásának reprodukcióját.

Spányi Antal püspök meghatóan köszönte meg az ajándékot és az ünneplést, majd zárógondolatként elmondta: egy aranymise mindenki számára alkalom arra, hogy megköszönje a kegyelmet, melyeket élete során kapott. Felhívás ez az egész közösséghez, hogy Isten működik az életben, jelen van a történelemben, és vezeti személyes életünket. Megköszönte a bodajkiaknak, a polgármesternek, valamint Törő Gábor korábbi országgyűlési képviselőnek a hosszú éveken át közösen végzett munkát, amely példát mutathat az igazi együttműködésről.

Az ünnepi szentmisére Bodajkra érkezett a Schola Academica kórus is. A liturgikus zene, a gyermekek gyönyörű éneke még szebbé, még emlékezetesebbé tette az ünneplést.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Kovács Kornél, Kovács Marcell

Az Úr formál minket

(Mt 16,21–27)

Minden ember boldogságra vágyik. Jézus maga is boldogmondásokkal indította megváltó programját a hegyi beszédben. „Boldogok vagytok, ha...” Nem az anyagi jólétben, nem az élvezetekben, hanem az igazságért vállalt üldöztetésekben, szenvedésekben, a kereszthordozásban jelölte meg a boldogságok csúcspontját.

A mai evangélium fókuszában is ez áll: a keresztség és a szenvedés. Az evangélium egyik legnagyobb titka, a keresztség nem választható el a keresztségsegtől. Aki Jézust választja, az egyúttal a sorstársa is lesz. Az ember természete szerint irtózik a szenvedéstől, az egészséges emberi természet föllázad, első normális reakciója, hogy menekül a kereszttől.

Bizonyára sokan látták Mel Gibson nagy sikerű filmjét, *A passiót*. Hisszük, de nem értjük, hogy a boldog Isten miért vállalja a szenvedést, és miért ajánlja annak elfogadását minden követője számára. Azért, mert azt akarja, hogy őutána bárki kerül is szenvedő élethelyzetbe, belekapaszkodhaszon a szenvedő Jézusba. Ő éppen azért lett ember, hogy átéljen minden emberit, a szenvedést is.

A mai olvasmányban Jeremiás számára is egészen különös módon jelentkezik a szenvedés, ami mégis tipikusan a próféta és lelkipásztor szenvedése: Isten szavának hirdetése szinte elviselhetetlen terhet jelent neki. Mégis tovább beszél Isten nevében, meghívója szolgálatában marad, mert az isteni szónak el kell hangoznia. A hitvalló keresztény is sokszor érezheti ezt a konfliktust a közvélemény vagy a média hatására:

magunkba kellene fojtani a Krisztustól örökölt hitünket, evangéliumi értékrendünket. Ne feledjük: Jézus is épp a kereszten kapta a legtöbb szidalmat!

Nem kell keresnünk a szenvedéseket, sőt ki is iktathatjuk őket az életünkben keresztség okossággal, például az orvostudomány segítségével. Ám a kikerülhetetlen szenvedéseket krisztusi lelkülettel el kell fogadnunk! Ajánljuk föl azokat másokért, a nálunk többen szenvedőkért, így leszünk társai Krisztusnak a megváltó kereszthordozásban is! A keresztek nem eltakarni, eltitkolni, elfojtani, hanem fölállalni kell. Jézus győzött a kereszthalál utáni föltámadásban. Szeretetünk csúcsa: a másokért vállalt áldozat, a másokért vállalt szenvedés.

Jézus azért jött, hogy kiszabadítson bennünket a bűnös szenvedélyek rabságából, rosszra hajló természetünk bilincseiből, az élet értelmetlenségéből és céltalanságából. Ehhez azonban nekünk is kapcsolódnunk kell keresztséghez! Ez nem megy küzdelem, lemondás és áldozat nélkül. Nyitottnak kell lennünk arra, hogy Krisztus formáljon bennünket. A nevelés titka a szeretet, a szeretet titka a keresztség. Isten szeret bennünket, és ezért a keresztség által nevel minket az örök életre. Öleljük át Jézus keresztségét, és őáltala a sajátunkat, hogy győzhessünk vele a keresztségben és a föltámadásban! Kíváncsi vagyok, hogy tapasztaljuk meg ennek apró örömeit itt, a földi életben, odaát pedig a boldog beteljesülést! Ámen.

Marton Zsolt váci püspök

Szeretettel jönnek hozzád

Mint sok más katolikus miseénekeink, a Szeretettel jönnek hozzád kezdetű népének is az egri Zsaskovszky testvérek és Tárkányi Béla műhelyében íródott a 19. század közepén. A *Katholikus egyházi énektárban* szerepelve terjedt el, így megtaláljuk a *Szent vagy, Uram!*-ban (230), és részlegesen az *Éneklő Egyház* gyűjteményében is (152).

Jó példa ez az ének arra, miképpen alakította át a 20. századi liturgikus reform az Eucharisztia ünneplésének gyakorlatát. Bevezetőstrófáját, illetve a felajánlásra írt versszakot szertartásaink során bevonulásra és az adományok előkészítése alatt ma is előszeretettel énekeltük. A Dicsőség, a Hitvallás és a Sanctus éneklését helyettesítő szakaszai viszont rosszul öregszenek: ma ezeket a szövegeket és énekeket a liturgia során a szolgálattevők és az egész templomi gyülekezet közösen, általában népnyelven imádkozza.

A ma is énekel strófákban három-három alkalommal fordul elő a szeretet és az áldozat. De mire vonatkoznak ezek a szavak? Az első szeretet a mi Isten iránti gyermeki hálánk és ragaszkodásunk kifejezése, ami bennünket a templomba hívott. A felajánlási versszakot nyitó szeretet Jézusra utal, aki mindvégig, egészen a kereszthalál vállalásáig szeretett bennünket. Ennek a szeretetnek szent emléke az eucharisztikus ünneplés. A versszak zárósora pedig a szeretet isteni ajándékáért könyörög, hogy abban élve s halva eljussunk az üdvösségre.

Ezt az egyszerűen és közérthetően megénekelte, mégis háromdimenziós szereteteológiát szem előtt tartva érthetjük meg, milyen értelemben beszél az ének az áldozatról. A zsoltaáros így buzdít: „Magasztaljátok az Urat, Istenünket, hajsatok térdet lába zsámolya előtt, mert szent!” (Zsolt 99,5) A templomba lépve „az oltár szent zsámolyához” áldozatként szívünk „legtisztább érzelmeit” hozzuk. Ez az istendicséret áldozata. Ez kíséri az „örök áldozatot”: a keresztség áldozatának, Isten emberszeretetének örök jelenében állunk meg Isten előtt. Így kérjük, hogy érte „áldozattá váljunk”, és Jézus szeretete által új emberré formálódva mindennapi életvitelünkben teljesítsük, amit Szent Pál kért a rómaiaktól: „Adjátok testeteket élő, szent, Istennek tetsző áldozatul. Legyen ez a ti értelmetek hódolata!” (Róm 12,1)

Gérecz Imre OSB

A HÉT LITURGIÁJA

A év

AUGUSZTUS 30., ÉVKÖZI 22. VASÁRNAP (Rózsa, Letícia) – Jer 20,7–9 (*Az Úr szava gyalázatomra vált.*) – Róm 12,1–2 (*Adjátok testeteket élő áldozatul!*) – Mt 16,21–27 (*Aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát!*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 229 – ÉE 588, Ho 229 – ÉE 142, Ho 132 – ÉE 594, Ho 274 – ÉE 361.

AUGUSZTUS 31., HÉTFŐ (Erika, Arisztid, Bella) – 1Kor 2,1–5 – Lk 4,16–30.

SZEPTEMBER 1., KEDD (Artúr, Egyed, Tamara, Egon) – 1Kor 2,10b–16 – Lk 4,31–37.

SZEPTEMBER 2., SZERDA (István, Ingrid, Renáta) – 1Kor 3,1–9 – Lk 4,38–44.

SZEPTEMBER 3., CSÜTÖRTÖK – Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító emléknapja (Hilda) – 1Kor 3,18–23 – Lk 5,1–11.

SZEPTEMBER 4., PÉNTEK – Palermói Szent Rozália szűz emléknapja (Róza, Ida) – 1Kor 4,1–5 – Lk 5,33–39.

SZEPTEMBER 5., SZOMBAT – Kalkuttai

Szent Teréz szűz emléknapja (Viktor, Lőrinc, Ofélia) – 1Kor 4,6b–15 – Lk 6,1–5.

SZEPTEMBER 6., ÉVKÖZI 23. VASÁRNAP (Zakariás, Beáta, Zakaria) – Ez 33,7–10 (*Ha nem teszel semmit, hogy az istentelent visszatérítsd útjáról, véréd tőled kérem számon.*) – Róm 13,8–10 (*A törvény teljessége a szeretet.*) – Mt 18,15–20 (*Ha hallgat rád, megnyerted testvéredet.*) – **Zsolozsma:** III. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 232 – ÉE 590, Ho 232 – ÉE 146, Ho 131 – ÉE 595, Ho 152 – ÉE 189.

Evangélium és liturgia

(34.)

A királyi lakomáról vagy a királyi menyegzőről több változatban is olvashatunk az evangéliumban. Görögkatolikus Egyházunk a pünkösöd utáni tizennegyedik vasárnapon a *Máté-evangéliumban* meglévő változatot olvastatja fel a Szent Liturgiában (Mt 22,2–14). Az *Újszövetségi Szentírásban* a részlet címe: *A királyi menyegzőről szóló példabeszéd*. Ez jól megfelel a tartalomnak, mert valóban egy korabeli lakodalomra szóló meghívás részletei olvashatók benne. Ámde valójában „a mennyek országáról” van itt szó. Ezt két tény is igazolja. Külsőleg az, hogy közvetlenül a gyilkos szőlőművesekről szóló rész után következik az evangéliumban. Bensőleg pedig az, hogy a bevezető szavai így szólnak: „a mennyek országa” hasonlít a királyhoz. A megoldás kulcsát talán az az eszkatológiai távlat adja meg, amit a *Jelenések könyvében* olvashatunk: „Nézd, az ajtóban állok és kopogok! Aki meghallja szavam, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, vele eszem, ő meg velem” (Jel 3,20). A „királyi ember”, azaz Isten közel jön az emberhez, akarja a vele való közösséget, „asztaltársaságot”, de ez csak azokkal valósul meg, akik „ajtót nyitnak” neki. A most soron következő ötödik hang liturgikus énekeiben némi utalást is találhatunk erre, bár csak közvetett módon.

Isten közeledése. Az egész példabeszédet ez a gondolat uralja. A mennyei Atyát jelképező királyi ember mindent megtett azért, hogy létrejöjjön a vele való bensőséges, örömteli közösség. „Elküldte szolgálait”; „más szolgálkat küldött”; végül így szól hozzájuk: „Menjetek ezért ki az útkereszteződésekre, s akit csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre!” (Mt 22,9) Az előző példabeszédben, amiről már szó volt, még a fiát is feláldozta. A vasárnapi tropár így szól erről az isteni közeledésről: Krisztust, ki „a mi üdvözítésünkre született, énekeltük és imádjuk, ő hívek, mert önként kegyeskedett a keresztre fölemelkedni, hol a halált elszenvedte és a holtakat az ő dicsőséges feltámadása által feltámasztotta!”

Az emberek különféle válaszai. A nagyszerű kezdeményezést a meghívottak visszautasították: „nem törődtek vele, az egyik a földjére ment, a másik meg az üzlete után nézett” (Mt 22,5). Bizony, számtalan indok és magyarázkodás lehet a mi életünkben is, amivel semmibe vesszük vagy egyenesen visszautasítjuk a nagy meghívást. Éppen ezért fontos, hogy minél komolyabban vegyük liturgikus énekeinknek a mi Urunkhoz irányuló kéréseit: „emelj fel bennünket bűnös állapotunkból, Emberszerető”; „megtéréseben fogadj el, Istenem, és üdvözíts engem”; „mindnyáján így kiáltunk Föl: Üdvözíts minket, Urunk!”

A végeredmény. „A menyegzős terem megtelt vendégekkel” (Mt 22,10) – olvassuk a meghívások végén. Igen, mert Isten terve nem megy és nem mehet tönkre! Ő azt akarja, hogy minden ember üdvözljön. Énekeink a feltámadás fényében már az eredményt is láttatják: „a világot váltottad meg”; „föltámadásod által mindnyájunkat gazdaggá tettél”. Ezért törekedjünk arra, hogy ne a meghívást visszautasítók között legyünk, és hogy ünneplő, kegyelmi ruhában érjen bennünket a meghívás!

Ivancsó István

Nagy Szent Gergely

Szeptember 3.

A VI. században Rómát szinte megszakítás nélkül járványok, éhínség és nyomor sújtotta. A félig pogány, félig ariánus longobárdok 568-ban betörték Itáliába, és meghódították Ravenna körzetét. Hatalmukba kerítették a Római Hercegséget és Rómától délre néhány területet, amelyek eredetileg bizánci fennhatóság alá tartoztak. A század utolsó évtizedében került Péter székébe az az ember, akit „az utolsó római és az első középkori pápának” neveztek.

Ősei régi római arisztokraták voltak. Ifjúkorában közigazgatási pályára készült, és gyorsan magas beosztásokba került. Harmincéves kora körül, 572–573-ban a város legmagasabb közigazgatási hivatalát bízták rá: Róma prefektusa lett. Ebből a pozícióból jól átláthatta a város, sőt egész Itália helyzetét is. Ám sikerei dacára nem lelte belső békéjét. Csendes magányra vágyakozott, hogy a közügyek zajától távol csak szellemi értékekkel foglalkozhasson. Ezért lemondott a prefektusi tisztségről, és visszavonult apja Monte Coeliön lévő palotájába, ahol három nagynénje elmélyült vallásos életet élt. A családi házat kolostorra alakította.

Szemlélődő életének I. Benedek (vagy a következő pápa, II. Pelagius) vetett véget azzal, hogy a Római Egyház diakónusává szentelte. Amikor a pápa látta, hogy feladatát milyen gondosan teljesíti, az egyik legmagasabb tisztségbe emelte: kinevezte apokrisziárnak. (Az apokrisziár a pápa követe és állandó képviselője volt a császári udvarban, Konstantinápolyban. Ő biztosította az Egyház nyugati és keleti része között a legmagasabb szintű összeköttetést.) II. Pelagius pápa II. Tiberius császárhoz küldte Gergelyt,

aki hamarosan nagy tekintélyt szerzett a császári udvarban. Minden erejével azon fáradozott, hogy az itáliai népnek segítséget szerezzen a császártól. Ám e törekvését megghiúsította a ravennai helytartó. Gergely ezért 585/586-ban visszatért Rómába, lemondott hivataláról, és visszavonult az általa alapított Szent András-kolostorba. A pápa gyakran fölkereste, és tanácskozott vele.

589 őszén a Tiberis megáradt, és elöntötte a várost. A lakosság egy része a vízben lelte halálát, sokan pedig az áradás után föllépett járványok áldozatai lettek. Maga a pápa is e járványban halt meg. A római nép és a klérus ekkor csupán egyetlen jelöltet látott a pápaságra: Gergelyt. 590. szeptember 3-án szentelték püspökké. Pápaként püspöktársai iránti tiszteletből így nevezte magát: „Isten szolgáinak szolgálója”.

A szegényebbeket éhínség fenyegette, ezért a Patrimonium Petri, azaz a Római Egyház Campaniában, Dél-Itáliában és Sziciliában elterülő nagy birtokainak jövedelmét az inség enyhítésére akarta fordítani. Ám a longobárdok hadjáratai, a császári hivatalnokok túlkapásai és az egyházi vagyonkezelők lelkiismeretlenségei miatt e birtokok alig-alig jövedelmeztek valamit. Ezért Gergely új vagyonkezelőket választott, akik hamarosan fölválogatták a birtokokat. Nagyon szigorúan felügyelt arra, hogy az egyházi szolgálatban a bérlők és a parasztok emberséges bánásmódban részesüljenek.

Sűrű levelezést folytatott a bajor hercegnővel, Theodelindával, aki a longobárd király, Authari felesége volt; majd utódával, Agilulf királlyal is – és ezzel előkészítette az egész longobárd törzs megtérését. Hispaniában a nyugati gótok későbbi királya, Rekkared szintén Gergely hatására tért át az arianizmusból a katolikus hitre.

Gergely liturgikus szövegeket írt, és fölkarolta a liturgikus ének ügyét is. Több mint nyolcszázötven levele maradt ránk. A *Lelkipásztori regula* című munkájával nagy tekintélyre tett szert. A középkorban a legolvasottabb szerző volt. Ez magyarázza, hogy bár teológiai értelemben nem volt önálló gondolkodó, VIII. Bonifác a nagy nyugati egyházatyák közé sorolta negyedikként Ambrus, Jeromos és Ágoston mellé.

A gregorián zene elnevezése Nagy Szent Gergely liturgikus szerzőtevékenységének állít emléket. Lelkisége azonban sok középkori költeményben tükröződik.

L. K.

Élet az Atya szeretetében

A Hoxar házaspár tanúságtétele az irgalomról és a gyógyulásról

Vicki de Hoxar és Robert de Hoxar közel két évtizede járja Európát, hogy tanúságot tegyen a mennyei Atya szeretetéről és irgalmáról. A Liverpool közelében élő angol házaspár mindenütt püspöki áldással és engedéllyel vezeti az Atya szíve elnevezésű szemináriumait, melyeket Magyarországon az *Élet az Atya szeretetében* címmel hirdetnek meg. A házaspár idén júliusban negyedik alkalommal látogatott el hazánkba.

Vicki és Robert elsőként Walesben találkoztak az Atya szíve (Father's Heart) evangelizációs szolgálat üzenetével egy szemináriumon, amely éppen abban a hotelben zajlott, amit abban az időben két másik keresztény házaspárral együtt vezettek. Amit ekkor tapasztaltak, annyira mélyen megérintette őket, hogy idővel feladták a szállodavezetést, és Isten hívását követve ennek az üzenetnek szentelték az életüket. Kezdetben a nemzetközi Atya szíve-csapatok munkáját segítették Észak-Európa több országában, majd egy, az életükben bekövetkező nehéz időszak után újra megerősödve, megkapták első önálló meghívásukat Szlovákiából. Az ottani szemináriumon átélt megtapasztalások – köztük egy pap tanúságtétele, aki „szolgaként érkezett, és Isten fiaként tért haza” – végleg megerősítették őket küldetésükben. Szemináriumaikat nemcsak a katolikus híveknek tartják, hanem minden keresztény felekezet tagjainak, ökumenikus nyitottsággal. Magyarországi szolgálatukat Gregor Ágnes és Gregor Gábor segíti. Nekik köszönhetően személyesen beszélgethettünk Vickivel és Roberttel.

Vicki de Hoxar (a továbbiakban: V. H.): Azért kezdtük el ezt a szolgálatot, mert sok évvel ezelőtt megismertük az Atya szeretetének üzenetét, ami mélyen megérintett bennünket. Átalakította az életünket, a házasságunkat és minden kapcsolatunkat. Nagy öröm számunkra, hogy Közép-Európa különböző helyein járva azt látjuk, mások is ugyanígy megtapasztalják az Atya szeretetét. Az ember fejben tudja, hogy Isten szereti, de amikor ezt a szívében éli át, az valóban megváltoztatja az életét.

Robert de Hoxar (a továbbiakban: R. H.): Ami a leginkább munkára ösztönöz bennünket, az az, hogy rengeteg megtört kapcsolatot látunk a világban: széthulló házasságokat, sérült szülő-gyermek viszonyokat. Meggyőződésem, hogy ha az emberek megtapasztalják Isten szeretetét, és ebből a szeretetből tudnának mások felé fordulni, akkor nem történne meg ezek a törések. Ezek tanúságtételét hallottuk már megmentett házasságokról, helyreállt családi kapcsolatokról.

Ugyanilyen meghatározó az is, hogy sok embernek sérült az önképe. Isten szeret bennün-

ket, de mi nem mindig szeretjük önmagunkat. Amikor valaki megbékél önmagával, az minden más kapcsolatára is hatással van.

Szolgálatunk lényege tehát, hogy bevezessük az embereket az Istennel való szeretetkapcsolatba. Az első lépés, hogy elfogadjuk az Atya szeretetét. A második, hogy úgy lássuk magunkat, ahogyan ő lát minket. A harmadik pedig, hogy ezt a szeretetet tovább tudjuk adni másoknak. Az így kialakult kapcsolatok erősek, és nem futnak zátonyra az élet viharaiiban vagy a körülmények változásai miatt.

V. H.: Látjuk, milyen csodálatos lesz az ember élete, amikor tudja, hogy szeretik, hogy értékes, drága és fontos Isten szemében. Az Atya szeretete biztos alap, megtölti a szívet, és lehetővé teszi, hogy ez a szeretet mások felé is továbbáradjon.

– Mi vezette Önöket Magyarországra?

V. H.: Szolgálatunk Szlovákiában indult, majd a cseh testvérek hívtak meg bennünket. Később meghívást kaptunk egy konferenciára, amit a European Network of Communities tartott. (A szervezet az európai keresztény közösségek hálózata, amely a bibliai közösségi élet mintájára működő csoportokat kapcsol össze, és támogatja őket küldetésükben – a szerk.). Ott is sok új meghívást kaptunk. Így jutottunk el Erdélybe, egy magyar nyelvű közösséghez, ahol körülbelül öt éven át szolgáltunk. De Robert

nagyon erős indítást érzett arra, hogy eljöjjön Magyarországra is. Ezért megkértük az egyik erdélyi vezetőt, hogy segítsen megszervezni egy kurzust Magyarországon. Az emberek itt nyitottak, befogadók voltak, a jelentkezők száma pedig olyan gyorsan nőtt, hogy már három szemináriumot is indítottunk az országban. Úgy látjuk, hatalmas rá az igény.

R. H.: Engem különösen az vonzott ide, hogy találkoztam néhány magyar emberrel, és mindannyian ugyanazzal kezdték a beszélgetésünket: elmondták, mennyi fájdalom és igazságtalanság érte Magyarországot a történelem során. Akkor azt gondoltam: ez egy olyan nemzet, amelynek szüksége van a kapcsolatok helyreállítására. Idén a következő szemináriumra hetvenen jelentkeztek. Isten jelének tekintem, hogy még ennél is többen jöttek volna, ha lett volna rá kapacitásunk.

– Mi lehet az oka annak, hogy ilyen erős hatással van az emberekre ez a lelkipálya?

R. H.: Úgy vélem, az ok egészen a felvilágosodásig nyúlik vissza. Akkoriban terjedt el az a nézet, hogy a világ boldogabb lesz vallás nélkül, úgy, ha mindenki a saját igazát követi. Ez jól hangzik talán, de egyszerűen nem igaz, mert csak egyetlen igazság van. Két és fél évszázad után Nagy-Britanniában ma már látjuk, hogy az emberek nem lettek boldogabbak. Sőt, az elmúlt egy-két évben sokan találnak vissza a

kereszténységhez. Óriási az érdeklődés Jézus iránt, mert – különösen a fiatalok – valamiféle bizonyosságot és működő kapcsolatokat szeretnének az életükben. A magány és a megtört kapcsolatok miatt az emberek általában valami többre vágnak. Különösen érdekesnek tartom, hogy Nagy-Britanniában a Katolikus Egyházban tapasztalható a legnagyobb növekedés, pedig ez nem egy katolikus ország. Mégis így van. Úgy gondolom, azért éheznek ilyen sokan az Atya szeretetére, mert a világ nem adja meg az embereknek azt a békét és boldogságot, amire vágnak.

V. H.: Az első gondolat, ami eszembe jut, Szent Ágostontól való: „Nyugtalan a szívünk, míg meg nem nyugszik benned.” Másrészt, személyes oldalról közelítve, nekem mindig volt kapcsolat Jézussal és a Szentlélekkel. Ha valaki kívülről nézte volna az életünket, egy biztonságos családot látott volna. Mégis, belül ürességet éreztem, és ott volt bennem az a kiáltás, hogy az életnek többre kell szólnia. Sok embernél látjuk ezt: alkoholhoz, drogokhoz fordulnak, bármihez, amitől azt remélik, hogy betölti azt az ürességet.

Amikor megtapasztaltam az Atya szeretetét, az a hazatérést jelentette számomra. Megtaláltam, hová tartozom, létrejött bennem egy biztos alap. Az élet viharai közt ez soha nem mozdult el, állandó maradt. Az üresség pedig eltűnt, az Atya szeretete minden szükségemet betöltötte. És ezt látom sok más embernél is: amikor mély kapcsolatba kerülnek az Atya szeretetével, bármit hoz is az élet, biztonságban érzik magukat, mert ő lesz a védelmezőjük, a gondviselőjük. Tudják: hozzá tartozom, az ő gyermeke vagyok.

– Van olyan meghatározó élményük, amire úgy emlékeznek, hogy akkor tapasztalták meg először az Atya szeretetét?

V. H.: Számomra az első Atya szíve-lelkigyakorlat jelentett ilyen élményt. Úgy éreztem, mintha rólam beszélne az előadó. Maximalista vagyok, teljesítményorientált, az elég jó soha nem elég nekem, mindig többet és többet akarok elérni. Nagyon nehéz ilyen állandó hajtásban élni, és a lelkigyakorlat alatt azt éreztem: „Nem kell többé erősnek lenned.” Aztán mutattak egy videót: egy apáról szólt és a fogyatékos-sággal élő fiáról. Amikor szembesültem az apa szeretetével és gyengédségével, valami egyszerűen megrepedt bennem. Rés támadt a kemény szívemen, és elkezdte betölteni az Atya szeretete. Az az érzés töltött el, hogy megtaláltam a szeretete, én pedig megtaláltam, hogy hová tartozom. Azóta soha nem kételkedtem benne. Egyszerűen csodálatos élmény volt!

R. H.: Én nagyon más családból jövök, mint Vicki. Nem éreztem, hogy a szüleim különösebben szerettek volna. Persze nem kétem, hogy szerettek, de alig emlékszem érintésre, a gyengédségük bármiféle megnyilvánulására. A háború túlélői voltak, és a háború után is egyszerűen csak túléltek. Nem maradt érzelmi energiájuk másra. Tehát úgy nőttem fel, hogy azt éreztem: senkinek nem kellek, hacsak nem

teljesítek jól, hogy kedveljenek. Így élni azonban kimerítő, és végső soron nem is lehetséges. Egyszer azonban eljött hozzánk egy fiatal pap, beszélgettünk, és azt mondta nekem: *Isten úgy szeret, ahogy vagy.* Mert csak így lehet valódi szeretetkapcsolatban veled, a valódi éneddel. Amikor megértettem, hogy Isten olyan szeret, amilyen vagyok, minden megfelelési kényszer eltűnt belőlem. Mert ha Isten szeret ilyennek, akkor én is szerethetem magam.

A másik nagy változás az első Atya szíve-szemináriumon történt velem. Egy férfi, aki jól ismert engem, elég kedves volt ahhoz, hogy azt mondja: „Belső, szívbéli átalakulásra van szükséged.” Én tudtam, hogy változnom kell. És azt is tudtam, ha Isten nem változtat meg, semmi sem fog történni. Akkor Istenhez kiáltottam: „Változtasd meg a szívem! A fiaddá akarok válni!” És így szóltam Jézushoz: „Te Isten Fia vagy. Segítenél, hogy én is fiú legyek, ahogyan te?” Ez teljesen megváltoztatta a perspektívámat. Ez a két élmény jelentett fordulópontot a számomra.

– Milyen lelki, teológiai alapokra épül a tanításuk? Van olyan bibliai igeszakasz, ami különösen meghatározza a szolgálatukat?

R. H.: Az a lelki alap, amelyre a tanításunk épül, leginkább egy Szent Ignác-i csendes lelkigyakorlatból ered, amelyet egy ír nővér vezetett. Nem is értem, miért jelentkeztem rá, mert a csend, amelyben mindenféle rossz gondolat és érzés jön elő az emberből, nem volt a barátom. Mégis teljesen megragadta a szívemet ez a lelkigyakorlat. Sok mindent átvettünk abból az anyagból, és beépítettük a szemináriumunkba.

Nagy hatással volt rám Aquinói Szent Tamás is, és az írásai, amelyekben rengeteg igazságot találtam. Ezek is megjelennek abban, ahogyan a szemináriumot vezetjük. Nem tartunk formális előadásokat. A saját életünkről beszélünk, és arra hívjuk az embereket, hogy képzeljék bele magukat a történetbe, illetve lássák meg, hogyan illeszkedhet bele a hit tanítása az ő életükbe.

– Hogyan épül fel egy szeminárium?

V. H.: A szemináriumot egy, a *Példabeszédek könyvéből* vett idézettel kezdjük: „Nagy gondoddal őrizd a szívedet, mert hiszen belőle indul ki az élet!” (Péld 4,23) Ha a szíved jó helyen van, az életed is jó irányt vesz. Olykor a mobiltelefonunk is frissítésre szorul, hogy rendesen működjön. A szívünknek is szüksége van „frissítésre” – szoktam mondani.

A bibliai alaphoz tartoznak még Jézus következő szavai is: „*Én vagyok az út.*” Az út az Atyához. Amikor az ember találkozik az Atyával, akkor válik igazából a fiává vagy a lányává. A szeminárium ezt az utat követi, e bibliai ív

mentén haladunk. Segítünk az embereknek, hogy a gondolkodásukon és a képzeletükön keresztül találkozzanak Jézussal és az Atyával. Megnézzük azt is, sokan miért vonakodnak attól, hogy megismerjék az Atyát. Ez gyakran a földi családban átélt tapasztalatokkal függ össze. Az embernek a saját apjához fűződő élményei meghatározzák, hogy milyen kép alakul ki benne Istenről. Ezért szükség van a megbo-csátásra, arra, hogy elengedjük mindazt, ami a gyermekkorunkban történt anyával, apával. Ez teszi lehetővé, hogy az ember félelem nélkül közeledjen az Atyaistenhez, hogy elhagyja a régi életét, és Isten gyermekévé váljon.

– És mi a helyzet azokkal, akiknek nincs különösebb kapcsolatuk az édesapjukkal?

R. H.: Meggyőződésem szerint minden ember vágyik arra, hogy szeressék és megértsék. A mai világ azonban nem adja meg ezt. Ezért gondolom, hogy bárki számára hasznos lehet az Atya szeretetének üzenete, és hogy ez az egyik legjobb evangelizációs eszköz. Sokaknak könnyebb elfogadniuk egy szerető Atyát, mint Jézust, mert az apaságról van bizonyos tapasztalatuk, Jézusról viszont semmit sem tudnak, vagy csak nagyon keveset. Szlovákiában szemináriumokat tartunk gyermekotthonokban élő gyerekek-

nek. Dolgoztunk olyan fiatalokkal is, akik a korunkra jellemző nemi identitászavarokkal küzdenek. Identitáskeresésükben gyakran más nemi szerepek vagy szexuális irányultság felé fordulnak, amit később megbánnak; hallottunk ilyen tanúságtételeket. A társadalom gyakran elutasítja ezeket az embereket, és a templomban is sokszor elutasítva érzik magukat. Ezért ez a tanítás számukra egy „létra”, amelyen át vissza tudnak jönni: „Az Atya szeret engem. Olyannak szeret, amilyennek megteremtett. Nem olyannak, amilyennek elképzeltem, hogy lennem kellene.” Ez nagyon gyógyító gondolat. És a társadalom peremére szorult embereket is megszólítja.

V. H.: Akiknek az életében valamilyen oknál fogva nem volt jelen az édesapjuk, azok nem számítanak arra, hogy az Atyaisten ott

lesz mellettük az életükben. Ezért segítünk nekik végigmenni azon a folyamaton, amelynek eredményeként megbocsáthatnak a földi apjuknak, bármi volt is az oka a hiányának. Az ember kisgyermekként csak az ürességet érzi, és amikor ez a seb gyógyulni kezd, akkor képes meghívni az Atyát, hogy legyen az ő valódi Atyja. Ez mély biztonságot és szilárd alapot teremt a szívében. Természetesen senki sem nőtt fel tökéletes családban. Mindannyian hordozunk sebeket. Amikor ezek meggyógyulnak, és találkozunk az Atyával, akkor változik meg a szív. És ez csodálatos.

R. H.: A legfontosabb célunk a szemináriumon az, hogy mindenki személyesen tapasztalja meg a szeretetet. Kedves szavakkal, az igazság tanításával, öleléssel, a lábmosás szertartásával, közös ünnepléssel – egy héten minden módon igyekszünk segíteni, hogy az emberek befogadva és szeretve érezzék magukat. A hét végén pedig elképesztő tanúságtételeket hallunk.

– Megosztanának az olvasóinkkal egy-két tanúságtételt, amelyek mélyen megérintették Önöket?

V. H.: Volt például egy férfi, aki az elmondása szerint egész életében félelemben élt. A szeminárium előtt már az öngyilkosságot fontolgatta, mert a félelem olyan erős volt benne, hogy minden reggel órákba telt, mire összeszedte magát, és egyáltalán el tudta kezdeni a napot. Az egyetlen dolog, ami visszatartotta attól, hogy véget vessen az életének, az volt, hogy úgy gondolta, ha leugrana a szikláról, a kutyája biztosan utána ugrana. Aztán eljött a szemináriumunkra, imákat kért. A tanítás és az imádság során felismerte, hogy ez a félelem egy nagyon korai, mélyen gyökerező élményéből fakadt, és egy belső fogadalomból, hogy ezentúl soha senkinek nem okoz félelmet vagy fájdalmat. Ezt a fogadalmat el tudta engedni, megbocsátott mindazért, ami a múltban történt, és a szeminárium végére

tanúságot tett arról, hogy eltűnt belőle a félelem.

R. H.: Elmesélek egy egészen friss történetet. Egy férfi olyan katolikus családban nőtt fel, ahol az apai fegyelmezéshez hozzászokott a verés. Ezért úgy hitte, a „jó apának” így kell nevelnie a gyereket. Amikor felnőtt, és saját családjá lett, ő is veréssel fegyelmezte a gyerekeit. A szemináriumon egyszer csak rádöbrent: „Mit csinállok? Ha így folytatom, mindegyik gyermekemnek szüksége lesz ilyen szemináriumra!” Rájött, hogy amit addig helyesnek hitt, valójában nem volt az. Bocsánatot kért a családjától, és elhatározta, hogy sokkal jobb apa lesz.

Ez mélyen megérintett, mert tudom, hogy azoknak a gyerekeknek ettől kezdve egészen más lesz az életük.

– Milyen terveik vannak a következő évekre, különösen Magyarország vonatkozásában?

V. H.: Ez a szolgálat életet, örömet ad nekünk, és azoknak is, akikkel találkozunk. Mi nyitott ajtókon megyünk be: ha valaki meghív bennünket, azt mondja, gyertek, tartsatok itt és itt szemináriumot, igent mondunk.

R. H.: Különösen örülök a magyarországi lehetőségeknek. Erdélyi barátaink révén értettem meg, hogy a magyar nemzet nemcsak az ország határai között létezik, hanem körülöleli a térséget. Jó volna elvinni az Atya szeretetének üzenetét ehhez a nagyobb, határokon átvívelő magyar közösséghez.

Úgy érzem, ezáltal nemcsak egyes emberek szíve gyógyulhatna, hanem egy egész nemzeté is.

– Mit üzennek azoknak, akik keresik az Atya szeretetét, de még nem találták meg? Vagy akik tudják, hogy Isten szereti őket, mégsem képesek érzelmileg kapcsolódni hozzá?

V. H.: Jöjjenek el egy Atya szíve-szemináriumra.

R. H.: Ez valóban a legegyszerűbb és legjobb válasz, mert emberek ezrei jutnak túl így a nehézségeiken. Pszichiáterek és papok is küdenek hozzánk mentális problémákkal küzdő embereket, mert ha a probléma gyökerénél

gyermekkori sérülés vagy rossz kapcsolati minta áll, akkor az Atya szeretetével való találkozás óriási segítséget jelent.

Természetesen vannak olyan mentális betegségek, amelyek más okra vezethetők vissza, ilyenkor nem ez a megfelelő út. De ha valaki nem érzi, hogy szeretik, ha nem ismeri Isten szeretetét, vagy ha csak tud róla, de nem tapasztalja, akkor az Atya szíve-szeminárium a legjobb hely a számára.

V. H.: Nemrég azt hallottam valakitől: „Nekem erre nincs szükségem.” Én is voltam már olyan helyzetben, hogy azt gondoltam, nincs szükségem rá. De valójában mindannyian vágyunk a szeretetre. Mindannyian tudni akarjuk, hogy szeretve vagyunk. És úgy tűnik, ez leginkább az Atya szeretetén keresztül válik valósággá számunkra. Jézus azért is jött, hogy megnyissa az utat az Atyához, és visszavezessen minket hozzá. Ez a tanításunk középpontja, és ez hozza el a valódi átalakulást.

Szeretnénk hangsúlyozni továbbá, hogy a szemináriumunk ökumenikus, nem csak katolikusoknak szól. Mi protestáns háttérből jövünk, később lettünk katolikusok. És mindkét lelki hagyomány nagy szükségét érzi ennek az üzenetnek.

R. H.: Úgy érzem, a katolikus és más felekezetek templomba járó hívei közül is sokan többre vágnak pusztán ismeretnél. Személyes tapasztalatra van szükségük. Ha hagyhatnánk magunk után valamit arra az időre, amikor mi

már az Atyánál leszünk a mennyben, én azt szeretném, hogy legyenek elegenden, akik személyesen megtapasztalták Isten szeretetét. Annyira, hogy tovább akarják adni másoknak.

(Vicki és Robert de Hoxar legközelebb szeptember 10–15. között tart szemináriumot Budapesten, a III. kerületi Boldog Özséb-plébánián *Élet az Atya szeretetében* címmel. Ján Babjak SJ, korábbi eperjesi érsek-metropolita buzdítására ugyanezzel a címmel könyvet is írtak, amely magyar fordításban megvásárolható a Marana Tha Kiadónál.)

Hollósi Judit
Fotó: Merényi Zita

A megosztottság luxus, és végzetes következményekkel járhat

Mohos Gábor püspök volt az augusztus 20-i ünnepi szentmise szónoka a budapesti Szent István-bazilikánál

Szent István király, Magyarország fővédőszentje ünnepén, augusztus 20-án Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be az ünnepi szentmisét a budapesti Szent István-bazilika előtti téren. A liturgián mások mellett Erdő Péter bíboros, prímás is koncelebrált. A szertartást követően megtartották a hagyományos országos Szent Jobb-körmenetet.

Az ünnepi szentmisén koncelebrált Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke; Udvardy György veszprémi érsek, Ternyák Csaba egri érsek, Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek, Berta Tibor tábori püspök, Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök, Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök, Fazekas Ferenc szabadkai megyéspüspök, Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát, Stephan Turnovszky bécsi segédpüspök, Martos Levente

Balázs és Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspökök, José Antonio Rodríguez García, az Apostoli Nunciatúra ügyvivője; Németh Gábor, az MKPK titkára; valamint papok és szerzetesek. Együtt ünnepeltek a társegyházak, a női szerzetesrendek és a lovagrendek tagjai és képviselői.

A szertartáson jelen volt Baka András köztársasági elnök, Magyar Péter miniszterelnök, Forsthoffer Ágnes, az Országgyűlés elnöke; Varga Zs. András, a Kúria elnöke; Czine Ágnes, az Alkotmánybíróság megválasztott, szeptember 1-jén hivatalba lépő elnökhelyettese; Juhász Imre, az alapvető jogok biztosa; Tarr Zoltán társadalmi kapcsolatokért és kultúráért felelős miniszter, Hegedűs Zsolt egészségügyi miniszter, Áder János volt köztársasági elnök és Semjén Zsolt korábbi miniszterelnök-helyettes.

Mohos Gábor püspök Reviczky Gyula *Szent István napján* című versének soraival kezdte homíliáját: „Hazámnak szentje, nagy királya! / Tisztelni meg nem szűn e nép. /

Kezében a kereszttel állta / Meg ezer éven át helyét.” A püspök hangsúlyozta: az idézett sorok egyszerre fejezik ki a magyarság Szent István iránti tiszteletét, amely ezer év távlatából is élő valóság, valamint azt a keresztény hitet, amely első királyunk örökségeként népünk identitásának kitörölhetetlen részévé vált.

Felidézte: valaki egyszer úgy jellemezte Szent II. János Pál pápát,

hogy amit gondolt, amit mondott, amit hitt és amit tett, az tökéletes összhangban állt egymással. Ez a belső egység jellemzi a hiteles embert, ami egyben minden szent közös vonása. „Szent Istvánt is ez tette igazán naggyá: életében kibontakoztatta mindazt, ami benne rejtlett, szentként pedig teljesen önmagában volt. Az életszentség nem valami olyan többletvalóság, amely

idegen az embertől, hanem éppen ellenkezőleg, identitásunk, egyéniségünk hiteles megvalósulása” – fogalmazott Mohos Gábor.

A püspök ezután az emberi élet útjáról beszélt. Mint mondta, olykor úgy érezhetjük, nem haladunk előre, csak ugyanazokat a köröket rójuk. A hívó ember számára azonban az élet nem céltalan körforgás. Van kezdete, és van célja: az örök beteljesedés, amit üdvösségnek nevezünk. Mohos Gábor kiemelte: Szent István ebben az örökkévalóság felé nyitott távlatban szemlélte az életét, uralkodói küldetését és népének helyét. Bár kapcsolatot ápolta kora meghatározó hatalmaival, a pápától kért koronát, ami azt is kifejezte, hogy az isteni gondviselésben bízva nem a világi biztonságra kívánta építeni országa sorsát és jövőjét. A szilárd alapot, a kösziklét Jézus Krisztus és tanítása jelentette számára.

Mohos Gábor a beszédében többek közt arra mutatott rá, hogy ezer évvel ezelőtt történelmének legnagyobb átalakulását élte át a magyar nép: tartósan letelepült a Kárpát-medencében, felvette a keresztény hitet, és állammá szerveződött. Azóta számtalan kihívást és küzdelmet kellett átélnie, mégis megmaradt ezen a földön, és ma is őrzi értékeit, hitét. Szent István nyitott volt az új lehetőségekre, ugyanakkor ragaszkodott a sajátos magyar értékekhez. Tudta, hogy a keresztény hit és a népi identitás nem gyengítik egymást. Éppen ellenkezőleg: a helyesen megélt népi identitás teljesebbé teszi a keresztény hitet.

A jelen kihívásairól szólva Mohos Gábor hangsúlyozta: helyzetünket a múlt öröksége is meghatározza. Nem lehetünk függetlenek mindattól, amit a 20. században az előttünk járó nemzedékek, szüleink, nagyszüleink, felmenőink átéltek. A múlt helyes ismerete nélkül nem tudunk igazán eligazodni a jelenben sem. Emlékeztetett, hogy a 20. században sokan azt gondolták: a technika fejlődésével az emberiség idővel teljesen kezébe veheti a sorsát, és minden problémát megoldhatóvá tehet. Napjaink tapasztalata azonban éppen a modern civilizáció törekvésére világít rá. A természet erői, az éghajlat és az időjárás változásai megmutatják, mennyire sérülékeny az az életforma, amit biztosnak és magától értetődőnek gondolunk. Már azért is komoly erőfeszítéseket kell tennünk, hogy megőrizzük az eddigi vívmányainkat. A püspök példaként a folyamatos áramszolgáltatást említette, amely rengeteg eszközünk és tulajdonképpen egész modern életformánk működésének alapja. A társadalom működése olyan összetetté vált, hogy teljesen egymásra vagyunk utalva. Az összefogás ezért nem pusztán lehetőség, hanem létszükséglet.

„A megosztottság olyan luxus, amely végzetes következményekkel járhat – figyelmeztetett Mohos Gábor. – Nem azt kellene elsősorban keresnünk, ami elválaszt bennünket egymástól, hanem azt, ami összeköt és egy néppé tesz.” Kiemelte: mindez nem elvtelenséget vagy megalkuvást jelent. Szent István öröksége olyan, valódi értékeken alapuló, egyenes párbeszédre hív, amely elismeri és

tiszteletben tartja a jogos nézetkülönbségeket, ugyanakkor keresi az együttműködés lehetőségét az egész ország és a nemzet közös érdekeinek szolgálatában.

Homíliájában Mohos Gábor az emberi élet végső szakaszáról is szólt. Minden ember élete mély titok – fogalmazott –, amely egyedülálló módon mutatkozik meg akkor,

pillanatig kész megbocsátani annak a gyermekének, aki rossz úton járt, de végül visszatért hozzá. Ahogyan Jézus is megbocsátott a kereszten a jobb latornak.

Szent István keresztény államférfi volt, hivatását népe szolgálatának tekintette, hite pedig a legnehezebb helyzetekben is erőt adott neki. Élete végén, amikor a jövő

Mohos Gábor püspök volt az ünnepi szónok

amikor valaki földi útjának végéhez érkezik. Ez az élet döntő, bizonyos értelemben szent időszaka, amelyre tisztelettel kell tekinteni. A püspök ennek kapcsán felidézte: hiteles információ szerint Kádár János, aki hosszú időn át az ateista rendszer első embere volt, a halálos ágyán papot hívatott magához. Mohos Gábor kiemelte: Isten igazságos, ezért mindenkinek szembesülnie kell tetteinek következményeivel. Isten azonban elsősorban irgalmas, szeretettel teli Atya, aki az utolsó

sötétnek és emberileg reménytelennek látszott, hite indította uralkodói szolgálatának legmeghatározóbb tetteire: népe sorsát és jövőjét a Boldogságos Szűz Mária anyai pártfogásába ajánlotta. Ez „biztos alap, és egyúttal kiapadhatatlan forrása reményünknek, amellyel a jövőbe tekintünk” – fogalmazott a püspök.

**Zsuffa Tünde/
Esztergom-Budapesti
Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita**

Égi-földi küldetésű ember

Écsy Gábor korábbi országos karitászigazgató kapta a Szent István-díjat

Ünnepélyes keretek között, hagyományosan a Királyi Napok keretében adták át az Államalapító Szent István Emlékérmét és Díjat Székesfehérváron, a Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház dísztermében augusztus 18-án. A város legrangosabb civil elismerését idén Écsy Gábor protonotárius, kanonok, pápai káplán, a Katolikus Karitás� korábbi országos igazgatója vehette át.

Écsy Gábor a kitüntetést a keresztény értékeket hitelesen képviselő, lelkiismeretesen áldozatos munkájával érdemelte ki, amelyet a rászorulókért, a szegényekért és a bajbajutottakért végzett. Az ünnepség kezdetén Spányi Antal, a Székesfehérvári Egyházmegye püspöke, az Államalapító Szent István Érdemrend és Díj Alapítvány kuratóriumának elnöke a beszédében az emberi élet örök törvényeiről szolt, amelyeket Isten adott az ember boldogulására a Paradicsomban, majd a tízparancsolatban. A főpásztor azután Szent István király *Intelmeivel* folytatta, amelyben az uralkodó utat mutatott fia számára a helyes életről és a helyes magatartásról. „Ez az evangéliumi értékrend, melyet a magyaroknak követniük kell, és mindazoknak, akik szeretnének üdvösségre, békére lenni itt a földön, majd eljutni az örök boldogságba. A Katolikus Karitás� élen jár ennek a küldetésnek a teljesítésében, amikor lehajol az elesettekhez,

fölkarolja a gyengéket és megpróbál lehetőségei szerint mindenkinek mindene lenni” – mondta a püspök.

Az alapítvány kuratóriumának döntését hagyományosan Csurgai Horváth József kuratóriumi tag, a fehérvári Városi Levéltár és Kutatóintézet igazgatója jelentette be. Elmondta, hogy Écsy Gábor atya pályája során „a Katolikus Karitás� szervezésében, fejlesztésében és személyes karitatív szerepvállalásában végzett munkájával jelentősen hozzájárult a rászoruló célcsoportok, a hátrányos helyzetű emberek támogatásához, felzárkózásához, öngondoskodásuk elősegítéséhez, a vészhelyzetek károsultjainak segítéséhez, valamint a beteg rászorulóknak gyógykezelésének támogatásához.”

Herczegh Anita, a Regőczi Alapítvány kuratóriumi elnöke, a Katolikus Karitás� jószolgálati nagykövete méltatta a kitüntetett munkásságát, akit „igazi égi-földi küldetésű embernek” nevezett. „Écsy Gábor atyát úgy ismerem, mint olyan elkötelezett embert, akiről Ferenc pápa – egyik kedvenc szavával – azt mondhatnánk: »bárányszagú«. Aki nem küldi a segítséget, hanem elviszi, odaviszi. A nyáj ismeri a hangját, és hallgat a szavára.”

Herczegh Anita méltatta a díjazott templom- és közösségépítő, plébániai szolgálatát, szociális munkáját és mindazon törekvéseit, melyeket a szervezet fejlesztése érdekében véghez vitt. A

névéhez fűződnek olyan új országos programok, mint a Lak6, a Zöldellő kertek, a Vár a nyár, a Szép otthonok vagy az Akarom. „Ezek olyan szociális kérdésekre kerestek hathatós, igazi segítséget jelentő válaszokat, mint a lakhatási krízis vagy a gyermekszegénység, és eredményesen buzdítottak az esetek felkarolására vagy a közösségi összefogásra éppúgy, mint az öngondoskodásra.”

A méltatás végén Herczegh Anita felsorolta azt a számos jószolgálati feladatot, táboroztatást, missziós programokat, amelyeknek megvalósításában együtt dolgoztak, majd laudációját így zárta: „Szent Pál abban a második tesszalóniki levélben nemcsak hálából adott leckét, de alig néhány gondolatot később arra is hívott: »Legyetek derűsek!...köszöntjük Écsy Gábor atyát, aki mintha ennek az apostoli buzdításnak a közöttünk két lábon járó üzenete, cselekvő példázata, örökös reklámarca lenne.”

Az ünnepségen a hagyományokhoz hűen levetítettek egy kisfilmet a kitüntetett életútjáról és munkásságáról, majd ő maga is köszöntötte a díjátadó ünnepség vendégeit. „Így könnyű! Könnyű, ha a Jóisten valakit a tenyerén hordoz!” – kezdte meghatottan Gábor atya, majd köszönetet mondott Spányi Antal paptársi és püspök-vezetői támogatásáért, munkatársai elkötelezettségéért, a sok ezer önkéntes önzetlen munkájáért a plébániákon. Megköszönte Cser-Palkovics András székesfehérvári polgármesternek, hogy a felajánlásával térítésmentesen rendelkezésre bocsátott területen megépülhetett a Katolikus Karitás� regionális raktára, és köszönetet mondott Karsai Bélának, a Karsai Zrt. elnökének, hogy azonnal fölajánlotta segítségét a Karitásznak.

„Ezt a díjat a sok ezer önkéntes és támogató nevében vettem át, velük osztom meg az örömet, és feléjük küldöm az elismerő szavakat és köszönetet” – mondta a díjazott, majd a díjért járó összeget felajánlotta a Katolikus Karitásznak. Az ünnepségen többek közt részt vett Gógl Árpád, a díj alapítója; Cser-Palkovics András polgármester; Molnár Krisztián, a Fejér Vármegyei Közgyűlés elnöke. Jelen voltak a Katolikus Karitás� egyházmegyei és országos munkatársai és a Szent István-díj korábbi díjazottjai.

Berta Kata/Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Berta Gábor

Szabadság, szívósság, szeretet

Fábry Kornél püspök mutatta be az idei KAZETTA záró szentmiséjét

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottságának hivatalos programjaként augusztus 9–16. között Balatonszemesen rendezték meg a KAZETTA Katolikus Zenei Táborát. A vasárnapi zárónapon délelőtt Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök, a bizottság vezetője mutatott be koncelebrált szentmisét a Bagolyvár utcában található Szűz Mária-kápolnánál.

Az evangélium *Szent Máté* könyvéből hangzott el a pogány asszony lányának meggyógyításáról (Mt 15,21–28). Homíliájában Fábry Kornél kifejtette: szereti ezt a részt az evangéliumban. Jézus elhagyja a zsidó területeket, s Szidón és Tirusz vidékére megy, ahol pogányok élnek. Itt találkozik a kánaáni asszonnyal, aki megkéri, hogy gyógyítsa meg a lányát. Jézus először figyelemre sem méltatja, elhalad mellette. Pedig nem áll távol tőle, hogy szóba álljon idegen nőkkel, hiszen Jákob kútjánál is hosszabban elbeszélget a samariai asszonnyal, akinek öt férje volt már, s a hatodik férfi, akivel együtt él, nem a férje. Most viszont úgy látszik, mintha nem is érdekelné, mit mond neki a kánaáni

asszony. A tanítványokat azonban zavarja, hogy az kiáltozik utánuk, ezért megkéri Jézust, hogy küldje el. Olyan ez kicsit, mint amikor a mai szülők a gyermekük kezébe adják az iPadet, mondván, hogy erre vágyik. Pedig valójában „a szülő vágyik a nyugalomra, és tudja, ha odaadja az iPadet a gyermeknek, akkor az elcsendesedik. Igaz, hogy az idegrendszerére rossz hatással lehet, de az már egy másik dolog” – vont párhuzamot a püspök.

Jézus így szól az asszonyhoz: „Nem kaptam küldetést máshová, csak Izrael házának elveszett juhaihoz.” Ám a nő nem hagy fel a könyörgéssel, továbbra is kéri Jézust, hogy könyörüljön meg a lányán. Pogányként nyilván hallott arról, hány emberen segített már Jézus – gyógyított, halottat támasztott fel, kenyeret szaporított... Tudja, hogy ő képes lenne meggyógyítani a lányát, ezért odamegy hozzá, és leborul előtte. „Nem való elvenni a gyerekek kenyerét, és

odadobni a kutyáknak” – feleli erre Jézus. Vajon hogyan eshetnek ezek a szavak a kétségbeesett asszonynak? Mégsem sértődik meg; mintha tudná, hol van a helye az üdvösség történetében. Alázattal elismeri: „zsidó létedre nem is kellene, hogy szóba állj velem, de csak te tudsz segíteni”. Jézus pedig azt feleli erre: „Asszony, nagy a te

hited! Történjék veled akaratod szerint!” És abban az órában meggyógyul a lánya.

A püspök elmondta, sokszor kérnek imádságot tőle, mondván, „téged biztosan megsegít a Jóisten”. „Ez a delegálás – fűzte hozzá. – Isten ugyanúgy meghallgat téged, mint engem. Ha

gon van, de soha nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy „a hitünk nem megy szabadságra”. Ennek az asszonynak sem ment szabadságra a hite, hanem az mentette meg a lányát. Szabadon kérhetjük Istent, szabadon növelhetjük a hitünket. A második szó a *szívósság*. Ez az

Ha nem Jézusról szól az ének...

„Fáradtak vagyunk és fel vagyunk töltődve csodálatos élményekkel – fogalmazott a szertartást követően Tisza Dávid, a KAZETTA egyik szervezője. – Tele van a lelkünk és a szívünk zenével. Egész héten dolgoztunk: kitartó, kemény műhelymunkával kicsiszoltunk néhány dalt a táborban összeállt kis zenekarral. Olyan emberekkel zenélhettem együtt, akikkel korábban soha. A tegnap esti nagykoncerten megmutathattuk, hogy mit tanultunk a tanárainktól, hogyan kell egy hangot megszólaltatni úgy, hogy az mások számára is örömteli élmény legyen. Gyönyörű megélés volt látni a csillogó szemeket! Egy hívó, alkotó közösség érzésvilágát, jókedvét visszük haza ebből a táborból. Az egész hét erről szólt: zenével átadni másoknak a hitet, örömet, jókedvet.”

Tisza Dávid arról is beszélt, hogy általában a jazz és a könnyűzene területéről ismert profi zenészekről, tanároktól tanulhattak a hét során. Elmondta: nem akármilyen élmény jelentős személyiségekkel együtt pengetni a gitárt, vagy éppen együtt énekelni velük. Nagyon szép volt a Martos Levente Balázs püspök által bemutatott nyitó szentmise, ahogy a Fábry Kornél püspök által koncelebrált zárószertartás is. A tábor kiemelt résztvevője volt Ambrózy Tamás móri plébános, aki mindennap szentmisét mutatott be. Ő is tanult a táborban: gitáros hangszeres órákat vett, és lelki közreműködő, szolgálattevő is volt. Tamás atya és a tábor egyik szervezője, Hervay Kinga csodálatos imaestet szerveztek. A plébános vallja: a zoltár őszinte beszéd. Ennek szellemében az imaest végén mindenki írt egy zoltárt a kihelyezett Oltáriszentség előtt. Letérdeltek előtte, és csendben, magukban elmondták Jézusnak, mi van éppen a szívükben, milyen élethelyzetben vannak. „Ez gyönyörű paraliturgia volt, mert a tábor középpontjában valójában Jézus áll. Ha nem róla szól az ének, az hiábavalóság.”

Bodnár Dániel

Fotó: Lambert Attila

nekem nem hiszel, olvasd el a mai evangéliumot, olvasd el Jézus keresztre feszítésének történetét! Nézd meg, ott kivel áll szóba, kinek az imáját hallgatja meg! A jobb latorét. Nyilván nem azért, mert megérdemelte, hiszen valószínűleg nem baracklopásért került a keresztre. Jézus mégis azt mondja neki: még ma velem leszel a Paradicsomban!”

Fábry Kornél kiemelte: az elhangzott evangéliumból megtanulhatjuk, hogy amikor Jézus meghallgatja az imáinkat, nem azt nézi, vajon kiérdemeltük-e ezt. „Ez az asszony kiérdemelte? Nem tudjuk, milyen élete volt. Jézus azonban látta, hogy van hite, és alázattal elfogadja a maga helyét. Ez számunkra is biztatást jelent. Vannak helyzetek, amikor be kell ismernünk: mi nem tudunk segíteni magunkon. Isten viszont tud. Forduljunk hát mi is Istenhez a föníciai asszony hitével, bizalmával! Ha ennek az asszonynak sikerült meggyőzőnie Jézust, nekünk is menni fog. Jézus és az asszony találkozásában a legfontosabb az őszinteség. Isten előtt nem kell páncélt, álarcot viselnünk. Ha őszintén odafordulunk hozzá, és azt mondjuk: »Uram, szükségem van rád, senki más nem tud segíteni rajtam, csak te«, akkor egészen biztos, hogy ezt szívesen veszi. Jézus csodáit látva feltűnhet számunkra, hogy soha nem azt kérdezi: Hogy van képed idejőnni hozzám, és bármit kérni tőlem egy ilyen élet után?! Amit kérdez, az ez: Hiszed-e, hogy meg tudom tenni? A hitet kéri, minden egyes alkalommal. Isten nem az érdemeink szerint hallgatja meg az imáinkat, hanem a belé vetett hitünk szerint.” Fábry Kornél püspök végül három sz betűvel kezdődő szót ajánlott a táborozók figyelmébe: Az első a *szabadság*. Lehet, hogy a jelenlévők többsége szabadsá-

asszony szívós volt! Bár Jézus először elutasította, ő kitartott a kérésében. Még le is borult előtte: „nem magamért kérek, a lányom miatt”. Vigyük magunkkal ezt a szívósságot, mert ha kitartóan imádkozunk, Jézus meghallgat bennünket! A harmadik szó pedig a *szerelem*. Isten szeretettel válaszol nekünk. Legfőbb célja, hogy barátságban, békében éljünk vele, hogy minél jobban megismerjük őt, és hogy végül megajándékozzon bennünket az örök élettel, amit tehát nem kiérdemlünk, hanem ajándékba kapunk. Onnan tudjuk ezt, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, mielőtt még bizonyíthatuk volna az érdemeinket. Kétezer évvel ezelőtt szeretetből, ajándékként az életét adta értünk. Ennél nagyobb szeretete senkinek sincsen. „Úgy-hogy arra hívlak benneteket, hogy a szabadság ideje alatt is eddzzük a hitünket, szabadon forduljunk Istenhez, és szívósan, kitartóan imádkozzunk! Én hiszem, hogy a szeretet lesz Isten válasza. Ezt a szeretetet kell továbbadnunk a körülöttünk levőknek is. Ámen!”

A szentmisén zenei szolgálatot végzett a KAZETTA táborban részt vevő gitárosokból, énekesekből összeállt zenekar, amelyet többségében az Imperfectum együttes tagjai alkottak.

Négyszáz tanév a győri bencés tárlaton

400 tanév – Élő örökség a győri bencés gimnáziumban címmel nyílt kiállítás május közepén a győri bencések falai között, egészen pontosan a Loyolai Szent Ignác-templom boltzata fölött újonnan kialakított kiállítóterben, valamint a rendház feletti tetőtérben. Már az különleges élményt jelent, hogy ilyen mesebeli helyekre is beléphetünk, és felmehetünk a tornyokba, sőt az oromzatnál kialakított új panorámateraszra. Ám meggyőződhetünk arról is, hogy maga a tárlat legalább ennyi felfedeznivalót tartogat: egyik érdekesség követi a másikat. A győri bencés épületegyüttes zárt homlokzata mögött csodák rejlenek, melyeket Dömötör Mihály, a Győri Bencés Látogatóközpont vezetője mutatott be nekünk.

A kiállítás bejárata a Széchenyi téri rendház kapujánál lévő Bencés Bolt felől közelíthető meg, illetve van akadálymentesített liftes feljutási lehetőség is. Mi most Dömötör Mihállyal a gyönyörű templomból indulunk, ahonnan a keleti tornyon keresztül lehet eljutni a kiállításra. Közel négyszáz éves lépcsőfokokon megyünk felfelé, a trianoni Magyarország első barokk

templomának csigalépcsőjén. Közben Mihály elmondja, hogy a Loyolai Szent Ignác-templom 1641-ben készült el, előtte csak a nagyszombati jezsuita templom épült barokk stílusban a Nagy-Magyarország területén. A győri templom barokk kialakítása azért is említésre méltó, mert jóval megelőzte e stílus magyarországi elterjedését: a barokk templomépítészet száz évvel később, Mária Terézia uralkodása alatt élte virágkorát a Kárpát-medencében.

A jezsuiták – akikhez egyébként a barokk templomépítészet kiindulópontja, az 1570-es, 80-as évekből származó római II. Gesù is köthető – 1626-ban érkeztek Győrbe Dallos Miklós püspök kezdeményezésére. A tárlókban láthatjuk II. Ferdinánd király adománylevelét, aki a piactér déli oldalán lévő telkeket a jezsuitáknak adományozta. A jezsuiták jelenléte több okból is indokolt volt. Egyrészt a közeli oszmán veszély miatt, hiszen a török hadak nem messze táboroztak, és egyszer már négy évre megszállták Győrt; másrészt azért, mert erős felekezeti ellentétek alakultak ki ekkoriban a protestánsokkal, és a frissen alakult, innovatív jezsuita rendtől a katolikusság megerősítését várták.

Az első kiállítási teret, amely a templom oldalában az első emeleten található, kincs-

tárnak nevezik. A jezsuiták eredetileg imatermeknek tervezték, de sosem használták erre a célra. Ebben a teremben a jezsuita örökséggel ismerkedhetünk meg. Ne feledjük, a rend nagyjából százötven évig volt itt, igen nehéz történelmi időszakban! Hozták magukkal a tudományos és oktatási újításait, amiről a tárlókban bemutatott eszközök, tankönyvek is tanúskodnak. A kiállított kegytárgyakat alkalmanként használni szokták, akár a monstrenciát vagy a díszes miseruhát is, amely több mint háromszáz éves. A vitrinekben könyvkülönlegességeket láthatunk a több száz példányt számláló jezsuita könyvtárból, amely ma is kutatható, látogatható. Megcsodálhatjuk itt többek között Pázmány Péter művét, az *Isteni igazságra vezérlő kalauzt* eredeti kiadásban, sőt még egy 1639-ből származó matematikajegyzetet is.

A kivétíton a rendháznak olyan értékes tereivel ismerkedhetünk meg, melyek csak vezetéssel látogathatók. Ilyen a díszes jezsuita lépcsőház, melynek festményei a Salve Regina-imádság szövegét ábrázolják, a barokk szerzetesi ebédlő, valamint a ritkaságszámba menő barokk patika, amely 2020-ig a Széchenyi tér sarkán működött, múzeumpatikaként.

A jezsuita múltat bemutató tárlaton látható II. Ferdinánd adománylevele. A rend letelepítése előtt az épületegyüttes helyén lakóházak álltak, ezek helyére építették a gimnáziumot, a Loyolai Szent Ignác-templomot és a rendházat. Az eredeti barokk gimnázium már nincs meg, helyére új épült 1888-ban.

A toronyban felfelé haladva hamarosan elérjük az újonnan kialakított kiállítási teret, ahol az épületegyüttes jezsuiták utáni történetével ismerkedhetünk meg. Őket már II. József 1786-os, valamennyi szerzetesrendre kiterjedő türelmi rendelete előtt feloszlatta XIV. Kelemen pápa, így 1774-től ugyan tovább működhetett az iskola, de egyházmegyes papok tanítottak benne. 1802-ben I. Ferenc császár a megszüntetett szerzetesrendek közül visszaállította a bencés, a ciszterci és a premontrai rendet azzal a feltétellel, hogy vegyenek részt a birodalom közoktatási rendszerében. A bencéseknek tíz gimnáziumot adott, amelyek közül azután nyolc nyílt meg, például a győri iskola is. Ezek a bencés gimnáziumok többnyire a nyugat-magyarországi térségben helyezkedtek el.

Különleges helyen vagyunk: a templom boltozata fölött alakították ki a kiállítóteret, ahonnan letekintve feltárul a templom négyszáz éves boltozata, és még a templom ablakainak sziluettje is kirajzolódik. Ráadásul éppen alattunk vannak a gyönyörű freskók, melyek közül egy a mennysorságot ábrázolja allegorikus formában, tehát a látogató nyugodtan úgy érezheti, hogy belépett a mennysorság terébe. A boltozat fölött kialakított tér Magyarországon egyedülálló, csak Debrecenben, a Nagytemplomban van hozzá fogható.

A kiállítótér létrehozására azzal párhuzamosan került sor, hogy 2023-ban fel kellett újítani a templom tetőszerkezetét. Kicserélték a teljes gerendázatot, csupán egy-egy régi gerendát hagytak meg, hogy az eredeti állapotról tanúskodjon. A felújítás során a mesterek követték az eredeti, úgynevezett burcellás szerkezetet, amely szerb és bolgár hajók rakterének lefedésére szolgált. De hogyan került egy hajóépítésben használt szerkezet a templom tetejére? A magyarázata ennek nem más, mint az, hogy a templom építésekor, az 1600-as évek elején elfogytak a győri ácsok, a hajósok pedig csak ilyet tudtak készíteni. A tetőszerkezetet Az év tetője 2026 nívódíjjal ismerték el.

A kiállítótérben az óramutató járásával ellentétesen haladva ismerkedhetünk meg a bencés gimnázium történetével a 19. század első felétől a dualizmuson, a két világháború közti időszakon és a szocializmuson át a mai időkig.

A nyolcosztályos gimnázium a dualizmus korában alakult ki, és egészen 1948-ig működött. Ebből az időszakból már nagyon sok fotó maradt ránk. A főpát ekkoriban áthelyezhette a tanárokat, mert nem kolostorhoz, hanem a pannonhalmi Szent Benedek-rendhez fogadtak stabilitást. Csak a rajz- és a tornatanárok voltak laikusok, a többi tantárgyat bencés szerzetesek tanították. Pannonhalmán tanárképző főiskola működött, ahol rendi tanárok oktattak. Lányok számára 1895-ben vált lehetővé, hogy érettség

tegyenek az iskolában, bár akkor még nem járhattak ide. A bencések nyitottságát jelzi az is, hogy Győrben a két világháború között több tanév során a tanulók mintegy negyede zsidó származású volt, és protestánsok is jártak az iskolába. A kiállításon közben egy osztályteremként berendezett részhez érünk, ahol rengeteg érdekes jegyzőkönyvet és fotót találunk ezekből az időkből.

A gimnáziumot 1921-ben nevezték el Czuczor Gergely bencés szerzetesről. A híres Czuczor-Fogarasi-szótárt, azaz *A magyar nyelv szótára* című hatkötetes, tudományos igényű egy nyelvű értelmező kézikönyvet Czuczor Gergely halála miatt szerzőtársa, Fogarasi János fejezte be. A kötetek 1862 és 1874 között jelentek meg. Czuczor Gergely Jedlik Ányos unokatestvére volt, aki négy évet töltött Győrben. Részt vett az 1848-as forradalomban, s ezért valamint a *Riadó* című verséért megtorlásképpen Kufstein várába börtönözték, ahonnan az Akadémia közbenjárására szabadult. Az ő nevét

két-két iskolát, ennek megfelelően a bencések Pannonhalmán és Győrött folytathatták oktatási tevékenységüket. A hatvanas évektől kezdve országos beiskolázású lett a gimnázium, mivel a győri lakosok jelentős része félt attól, hogy ha ide íratják a gyermeküket, könnyen retorzió érheti őket. De közrejátszott ebben az a tényező is, hogy ha valaki katolikus iskolába szeretne volna járni a gyermekét, akkor csupán nyolc egyházi gimnázium közül választhatott az országban. A rendszerváltás után ismét egyre több győri lakos és öregdiák küldte ide tanulni a fiát, 2008-tól pedig már a lányok számára is nyitva áll az iskola kapuja. Ma nyolcszáz diák jár ide, a tanítás több épületben folyik.

Sok meglepetés ér minket a kiállításon. Az egyik Acsay Ferenc nevéhez kötődik, aki gimnáziumigazgató volt a századfordulón, és naplót vezetett az akkori diákok csínytevéseiről. Hatvan-hetven fiú járt akkor egy osztályba, nem lehetett könnyű fegyelmet tartani. A sarokban olvashatunk egy kis válogatást a naplóbejegyz-

A gimnázium természettudományos szertárából számtalan kitömött állatot láthatunk a kiállításon, melyek a közgyűjteménnyel együtt oktatási célokat szolgáltak. Teknős, kajmán, számtalan madár, tojásgyűjtemény, őzike, hermelin, siketfajd, vidra fedezhető fel itt többek között. A preparátumok különlegessége, hogy egy részüket diákok készítették

vette fel a gimnázium, amely addig Győri Szent Benedek Rendi Katolikus Főgimnázium néven volt ismert. Felmerült Jedlik Ányos neve is, de ezen a néven akkor már volt a városban egy gépipari technikum, amely mind a mai napig működik. Jedlik Ányos és Czuczor Gergely Érsekújvár mellől, Szimőről és Andódról származtak. Trianon után különös jelentősége volt annak, hogy határon túli, mátyusföldi születésű, tudós rendtársról nevezték el a gimnáziumot.

Az iskolát azután 1948-ban államosították. Az 1948/1949-es és az 1949/1950-es tanévben tovább működhetett, de Állami Czuczor Gergely Gimnázium néven, és civil tanárok tanítottak benne. 1950-ben az állam és Egyház közötti megegyezéssel négy szerzetesrend megtarthatt

zésekben feljegyzett diákcsínyek közül, melyek között ilyenek szerepelnek: „cigarettázik, a darwinizmust vallja, úrilányt becsmérel, tiszteletlen kijelentéseket tesz, könnyelműen suhanckodik, biológiai könyveket olvas, tartalmukat továbbadja, vallás- és erkölcsellenes kijelentéseket tesz”. Acsay Ferencnek egy kis vitrinben látható a koporsókulcsa. A rajta található címkén ez a dátum szerepel: 1912. szeptember 19. Hátborzongató, s egyúttal felveti a kérdést, vajon létezik-e még a zár, amelynek ilyen gondosan megőrizték a kulcsát.

A kiállításon minden korszakból megismerkedhetünk híres személyiségekkel, akik ide jártak iskolába, vagy itt tanítottak, s rácsodálkozhatunk élettörténetük számtalan meglepő fordulatra.

Jedlik Ányos bencés szerzetes, akadémikus tanított a győri bencés gimnáziumban, nyugdíjas éveit is a rendházban töltötte, a kiállításon részletesen megemlékeznek munkásságáról

Vaszary Kolos cselédsorból emelkedett fel győri bencés gimnáziumigazgatóvá, majd pannonhalmi főapátá, végül esztergomi bíboros érsekké. Szerény, visszafogott, nagy munkabírási, okos ember lévén sikerült elérnie, hogy a régi romos iskolaépület helyére egy év alatt felépüljön a mostani új gimnáziumi épület, ráadásul úgy, hogy közben folyt a tanítás.

Az iskola híres öregdiákjai között nem kisebb egyéniségek is szerepelnek, mint Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát, aki a második világháború és a nyilasuralom alatt élete kockázatásával mentett embereket, amiért később posztumusz megkapta a Világ Igaza kitüntetést. Ide járt Széchenyi Miklós győri és nagyváradai püspök, József Ágost főherceg, Endrédy Vendel, a Grósz-perben elítélt római katolikus ciszterci szerzetes pap, zirci apát, akinek boldoggáavataási eljárását 2012-ben indították el. Az iskola öregdiákja Öveges József fizikus, Borsos Miklós szobrász és Pátzay Pál szobrász is.

Olvashatunk ugyanakkor a régebbi korok diákjairól is. Nem is gondolnánk, hogy Kisfaludy Sándor és Károly, a magyar romantika nagy alakjai is ide jártak iskolába. Ráadásul a festő és költő Károly nehezen tűrte a fegyelmet, egy méltatlanul kapott pofonra válaszul tintatartót dobott a tanárához. Idővel ki is csapták az iskolából. Batthyány Lajos csak azért nem érettségizett itt, mert az édesapját áthelyezték, így költöznie kellett. Xantus János, a Fővárosi Állat- és Növénykert egykori igazgatója szintén ide járt gimnáziumba. Ő is azok táborát erősíti, akiket rossz magaviselet miatt eltanácsoltak.

Ha már testvérekről volt szó, meg kell említeni, hogy a győri bencéseknél tanult a három Jáki fivér közül kettő: Szaniszló és Zénó, majd

Teodóz öccsükkel együtt – aki Pannónhalmán érettségizett – mind bencés szerzetesek lettek. Jáki Teodóz, a gimnázium legendás énektanára nagy népzene gyűjtő volt, vagy százhuszszor járt a csángó magyaroknál Moldvában. Az 1980-as évekbeli felvételen éppen Antal Imrével beszélget, egy kódexet mutat be neki. Jáki Szaniszló Amerikában Templeton-díjas tudománytörténész, fizikus lett, Zénó pedig Győrben és Pannónhalmán volt tanár és iskolaigazgató. Meg kell jegyezni, édesanyjuk mindig azért imádkozott, hogy egy fia pap legyen. Hát mind a három az lett!

A kivetítőn éppen Barsi Balázs ferences szerzetes, a győri bencés gimnázium egykori diákja beszél itteni iskolai élményeiről. Bencés iskolából jelentkezett ferencesnek, mégpedig azért, mert akkoriban a sekrestyés, aki ferences harmadrendi volt, adott neki egy könyvet Szent Ferenc életéről, ami annyira megragadta, hogy ferencesnek állt.

A tárlókban rengeteg fotót találunk a régi időkből a cserkészcsapatról, az étkezésről, az iskolai életéről, a kapcsolódásról. Vannak azonban mellettük hatvanas évekbeli videófelvevételek is. Lövey Félix atya két évvel ezelőtt hunyt el, idős korában Tihanyban élt. 1967-ig itt, a győri gimnáziumban tanított matematikát és fizikát. Az ő 1962-es videófelvevételei hihetetlenül jó állapotban maradtak meg. Az egyiken Győr mellett játszanak a diákok, a másikon tornaóra folyik éppen, kosaraznak, kötélén másznak, gyűrűn lógnak. Természetesen az archív felvételek mellett az iskola mai életéből is látunk videókat.

Átmegyünk a rendház feletti tetőtérbe, ahol a bencés tanárok által gyűjtött anyagot mutatják be. Rómer Flóris gyűjteménye a várost is gazdagítja: a 19. század második felében Győr első

múzeumának az ő gyűjteménye adta az alapját. A gimnázium természettudományos szertárából számtalan kitömött állatot láthatunk, ezek a közetgyűjteménnyel együtt oktatási eszközül szolgáltak. Teknős, kajmán, számtalan madár, tojásgyűjtemény, őzike, hermelin, siketfajd, vidra és a többi – s mindez csak ízelítő abból, ami az iskola szertárában látható. A preparátumok különlegessége, hogy egy részüket diákok készítették.

Jedlik Ányos az egyik legnagyobb fizikus a magyar tudománytörténetben. A bencés szerzetes akadémikus volt, tanított a győri bencés gimnáziumban, nyugdíjas éveit is a rendházban töltötte. Emlékét nemcsak a kiállításon, hanem a gimnáziumban kialakított emlékszobában is őrzik, amely szeptember elsején megújulva nyílik meg a látogatócsoportok előtt. Megtekinthető ott az összes elektronikai eszköz, melyet ő fejlesztett ki. Jedlik Ányos volt az, aki megalkotta a villanymotor őst, azonban úgy gondolta, ez nagyon egyszerű szerkezet, így a tervet asztalfiókba tette. Néhány évvel később Siemens szabadalmaztatta a villanymotort, így a korszakalkotó szerkezet az ő nevéhez kötődik.

Sokan gondolják, hogy Jedlik Ányos találta fel a szódavizet, de neve valójában a szódavíz előállításához – és ha nagyon akarjuk, közvetve a fröccs feltalálásához – köthető. Mindez úgy történt, hogy Balatonfüred és környéke bencés birtok volt, odajártak nyáron pihenni a szerzetesek, és igen szerették a savanyú vizet, amelynek ott volt a forrása. Mondták, hogy hozzanak belőle Győrbe is, de mire a víz lovas kocsin megérkezett, kirázódott belőle a szénsav. Jedlik erre megalkotta a szódásszifon őst, amivel meg is oldotta a problémát.

A kiállítótér végében egy nagy termet alakítottak ki előadások, workshopok számára. A kiállítás kisebb gyerekekkel is látogatható, várja őket egy képernyőn Bence, minden korok bencés diákja, aki nagyon kedves animációval mutatja be nekik a tárlatot.

És még mindig tartogatnak különlegességeket a bencések a látogatók számára. A két torony között elhelyezett, egyedülálló harangjátékot a sekrestyéből is vezérelni lehet egy kis klaviatúra segítségével. Az új panorámateraszról páratlan kilátás nyílik Győrre. Látszik innen a Széchenyi tér, a huszártorony, a Makovecz-kápolna az angyalokkal, az új gimnáziumi épület a tér oldalában, a győri egyetem. Már az épületben bolyongás is nagy élmény, nagyon exkluzív a helyszín. Kár lenne kihagyni ezt a csodálatos kiállítást!

A tárlat keddtől szombatiig szakvezetéssel látogatható naponta négy időpontban: 10.15, 12.00, 14.00 és 16.00 órákor. Jelentkezni a +36 30 195 2685 telefonszámon, a turisztika@bencesygyor.hu email-címen, a www.facebook.com/gyoribencések vagy a <https://bencesygyor.hu/interaktiv-kiallitas-oldalakon-lehet>.

Szeptembertől a gimnáziumban bejelentkezés alapján, szakvezetéssel látogatható lesz a felújított Jedlik Ányos-emlékszoba.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Halász Gábor

Et inhorresco et inardesco

Szent Ágoston szenvedélyes hitéről

„Nemcsak nem hisszük, hogy az isteni eleve elrendelés némelyeket valóban gonoszságra rendelt volna, hanem azokat, akik ilyen gonoszságot akarnak hinni, megátkozzuk és kirekesztéssel sújtjuk.” (DS397) Az 529-es orange-i szinódus szavai, neve említése nélkül, valójában az addigra már szentként tisztelt Szent Ágoston úgynevezett „kettős predestinációs” tanáról mondanak ítéletet. Talán nem ildomos napjainkban ilyen negatív mozzanatot felidézni arról a teológusról, akire Leó pápa gyakran mestereként, teológiai szemlélete inspirátoraként hivatkozik, és akitől püspöki-pápai jelmondatát vette – de meggyőződésem, hogy ezek a mozzanatok nem rombolják le a pozitív összképet.

Abban, hogy sok évszázadra meghatározó hatással volt a teológiai és keresztény filozófiai gondolkodásra, az egyház önértelmzésére, bizonyosan igen nagy szerepe volt a zseniális nyelvi kvalitásának és költői kreativitásának: ez nem pusztán a kifejezés eszközeivel való

»

„Lángra gyújtja” őt annak
az Istennek a figyelmes
szeretete, aki nem kényszerítő
erővel, hanem szelídséggel
édesgeti magához az embert,
szívébe plántálva a jó utáni,
a jó édességének élvezete,
sőt az Istent önmagáért
ízlelés utáni vágyat

»

öncélú zsonglörködést jelentett, hanem a hit tartalmainak és az istenszeretnek értő, lényeglátó, széleslátókörű és életszerű megfogalmazására törekvést, amely mozgósíthatta a tudós és a kevésbé iskolázott hívó szellemi és lelki készségeit is. Izgalmas vállalkozás felfedezni a *Vallomások* bensőséges szemlélődőjét vagy az *Isten állama* üttörő pragmatikus metafizikusát. Szenvedélyes volt, mint Szent Pál, örökölt karaktere és élettörténete is determinálta, éppen mit emelt ki és mit hagyott árnyékban, mit ragyogtatott fel és mit torzított el akár a steril elmélet elemei közül. Témái közül kiemelkedik a kegyelem (ezért is nevezi őt az utókor a *kegyelem doktorának*): ennek rövid vázolásán keresztül is bemutatható és megszerethető a szenvedélyes hívó és teológus.

Ágostonban, aki szenvedélyesen kutatta az embert, a csodálat mellett mindig volt valamiféle bizalmatlanság is az ember, vagy legalábbis az anyagból való ember iránt. Ennek hátterében nem lehet nem észrevenni a felnőtt megtérése előtt megismert és követett világnézeti és filozófiai irányzatok (a manicheizmus vagy az újplatonizmus) hatását, valamint megtérése sokáig nehézkes útjának tapasztalatát: az eredetileg jónak és Istenre „kihegyezettnek” teremtett emberi természet ésszel felfoghatatlan módon bezárkózik, kitér, ellenáll, szembehelyezkedik a Teremtő színe előtt. Az alapvető emberi léthelyzetet jellemző, ezen írás címével választott (a

Vallomásokból kölcsönzött, eredetileg más kontextusban szereplő) mottó első szava, a rémület vagy rettenet mindenekelőtt az emberi természet sebzettségének, megváltásra, sőt ítéltre méltó voltának belátásából és tudomásul vételéből születik. Ennek a léthelyzetnek az okaként Ágoston az „áteredő bűnt”, az első ember elbukásának kivétel nélkül minden emberre átszármazó teherterét jelöli meg. Az „áteredő bűn” minden korábbi teológiai nekifutásnál részletesebb és koherensebb „tana” azonban nem az ő személyes pesszimizmusának kötelezővé kodifikálása, hanem egyértelműen az ezt az emberi helyzetet megváltó isteni tett nagyságának hangsúlyozását hivatott megalapozni. Ágoston megretten, megremeg, megrendül ennek a hatalmas, minden elvárhatót és remélhetőt meghaladó isteni nagyvonalúságnak a láttán.

A kereszténnyé lett Ágoston ennek az isteni nagyvonalúságnak, a kegyelemnek a bűvkörében él: nemcsak azt csodálja, hogy egyáltalán megmenti az embert, hanem ennek a megmentésnek a módját is. „Lángra gyújtja” őt (ez a mottóban szereplő második ige jelentése) annak az Istennek a figyelmes szeretete, aki nem kényszerítő erővel, hanem szelídséggel édesgeti magához az embert, szívébe plántálva a jó utáni, a jó édességének élvezete, sőt az Istent önmagáért ízlelés utáni vágyat. Az emberi szabadságot tiszteletben tartja és komolyan veszi, azt meg nem kerülve üdvözíti az erre egyébként önmagától képtelen embert, hanem a gyermeke rajzoló kezét vezető, aztán a gyermeke művét mint önálló teljesítményt

feldicsérő szülő primátusának leleményesen rejtőzködő természetességével.

Ágostonban a csodálat mellett mindig volt valamiféle bizalmatlanság az ember iránt – de élete alkonyához közeledve, részben a történelmi helyzet, részben talán a pasztorális kudarcok nyomán még pesszimistább lett az emberképe, még inkább kiélezte „a sebzett ember önmagában” és „az ember a kegyelem erejében” kontrasztot. Ennek a képletnek a szomorú „mellékhatása” a „kettős predestinációs” elmélet, amely szerint sajnos nem mindenki kap elegendő kegyelmet az üdvösséghez, így valójában mindenki örök sorsa már a születése előtt eldőlt. Ágoston komor víziója a kárhozatra méltó és nagyobb részt kárhozatra predestinált emberiség jövőjéről (az áteredő bűn tanával ellentétben) nem lett az egyház közkinccse, Ágostont mégsem kell ezért „eretneknek” tartani, hiszen ő egy még nem normatívan eldöntött kérdésre kísérelt meg becsületes választ találni. Tartalmi tévedésén túl végül még itt is felragyog az Istentől elvársoltság mindent felülmúló örömeinek meggyőződése, ahogyan a kárhozattól (üdvösségre kiválasztottságáról biztos tudás híján) joggal félő embert figyelmezteti: „Aki valamilyen mértékben érezni kezdte a bölcsesség és az igazság édességét, az megérti, micsoda büntetés lenne, ha csak Isten arca elől is távoznunk kellene – a többiek felőlem retteghetnek az égető tűztől.”

Válóczy József,
az Esztergomi Hittudományi Főiskola
és Érseki Papnevelő Intézet
teológiatanára

Fotó: Belvárosi Ferences archívum

Családonként egy-egy Szentírást

Magyar nyelvű bibliákat vittek Kárpátaljára

Az elmúlt hónapokban öt út keretében szállították ki Kárpátaljára azokat a bibliákat, amelyeket magyarországi és erdélyi adakozók „vásároltak” a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat által meghirdetett „Bibliát Kárpátaljának” akció keretében. Az alábbiakban Harmai Gábor, a budapest-pestszentlőrinci Mária Szeplőtelen Szíve-templom plébánosa, a bibliatársulat főtírkára beszámolójából olvashatnak részleteket.

A tervezett 8500 bibliából összesen 1353 került ki, ami már értékelhető mennyiség (16 százalék), de még folytatjuk, továbbra is várjuk a testvérek adományait a szentiras.hu oldalon. Amit azonban eddig befizettek az adakozók, az kinn van! Az öt szállításból kettőt a Magyarországon járt kárpátaljai paptestvérek vállaltak, Megyesi László diakónus, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye ifjúsági referense, aki a római katolikusoknak szánt bibliák konkrét szétosztását is vállalta, illetve Majnek Antal nyugalmazott munkácsi megyéspüspök is kivitt 200–200 példányt. Emellett a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat munkatársai is szállítottak, utoljára jómagam plébániám egyik hívével, Csorvási László Ábellel együtt, aki a helyi

görögkatolikus karitással ápol sokéves kapcsolatot.

Ennek megfelelően ez az utolsó szállítás Sislócra ment, Fülöp János görögkatolikus parókushoz, akinek a hittantermében 410 bibliát pakoltunk le.

János atya és családja nagyon kedvesen fogadott bennünket. A helyszínen ötven embert ellátó konyha is üzemel, a rászorulóknak heti kétszer kétfogásos meleg étkezést biztosítva. Jól jönne itt egy légkondicionáló, amivel fűteni is lehet és segítené a kicsi, de igen meleg helyiségben. Plébánosként jelzem is, hogy erre a célra fogadunk adományokat a budapest-pestszentlőrinci főplébánia bankszámlaszámán: 10702277-75393485-51100005. Az utalásra írják rá: Légkondicionálóra Kárpátaljára.

A segítségnyújtás nem új keletű: a pestszentlőrinci plébániai közösség évek óta elkötelezetten segíti a kárpátaljai ministráns- és ifjúsági táborokat, korábban pedig új misekönyvek adományozásával is támogatta a helyi egyházmegye szolgálatát.

Megyesi László állandó diakónus kiemelte: bár a kegytárgyboltokban beszerezhető a *Szentírás*, annak ára sok család számára jelentős összegnek számít, így a felajánlott bibliák a legjobb helyre kerülnek. A háborús időkben különösen nagy jelentősége van a hitből fakadó reménynek, amelyet Isten Igéje nap mint nap elmélyíthet a szívekben.

A beszélgetés során megállapítottuk, hogy az optimálisan előirányzott 8500 biblia eljuttatása teljesen reális cél: körülbelül 50 000 magyar katolikus él Kárpátalján, így ez a szám családonként egy-egy példányt jelent. Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök *Biblia egy év alatt* programja ott is népszerű, láttuk is a plakátját az egyik templomkapun.

Fotó: Szent Panteleimon Karitás Kárpátaljai Görögkatolikus Jótékonyági Szervezet

Pályázati felhívás a 2026/2027. tanévre

A Katolikus Központi Alapítvány pályázatot hirdet a 2026/2027. évi Szent Imre-ösztöndíj elnyerésére. Pályázhatnak azok a nappali munkarendben, magyarországi tanintézményben tanuló, **hitüket gyakorló katolikus** fiatalok (a kispapok kivételével), akik köznevelési intézmény, szakképző intézmény 9-15. osztályos tanulói vagy diplomával még nem rendelkeznek, és felsőoktatási intézményben első felsőoktatási szakképzésben vagy első diplomás képzésben vesznek részt. Pályázhatnak azok is, akik első alapképzésben megszerzett diplomájuk után első mesterképzésben vesznek részt. A pályázatok elbírálása elsősorban a tanulmányi eredmény, az egy főre jutó jövedelem, a testvérek és eltartottak száma, a hitoktatásban és a közösségi életben való részvétel alapján történik. Döntés és kiértesítés decemberben várható.

Az ösztöndíjat egy tanévre lehet elnyerni. A Kuratórium döntését követően az Alapítvány az ösztöndíjjal szerződést köt az ösztöndíj folyósításának feltételeiről. A megkötött szerződés egy tanulmányi évre szól, az ösztöndíj újabb pályázat alapján ismételt elnyerhető.

Az ösztöndíjra pályázni elektronikusan a www.szentimrepalyazat.katolikus.hu felületen lehet. Bővebb információ e-mailben (szentimrepalyazat@katolikus.hu) vagy telefonon kérhető: **+36-1/445-4587** (munkaidőben). A pályázathoz elektronikusan és papír alapon is **csatolandók az alábbi mellékletek:**

- a katolikus pap vagy hitoktató által adott igazolás a pályázati felületen elérhető formanyomtatványon kitöltve, aláírással hitelesítve,
- az iskolalátogatási- vagy hallgatói jogviszony-igazolás,
- a tanulmányi átlagot igazoló iskolai igazolás vagy a bizonyítvány, törzslapkirovat másolata,
- valamint a jövedelemigazolások (a kataszteri jövedelem igazolása önmagában nem elég, a pályázati felületen közzétett nyilatkozat kitöltése kötelező!)

A rendszerből kinyomtatott, aláírt adatlapot és a csatolt mellékleteket kérjük papír alapon is megküldeni az Alapítvány címére (1406 Budapest, Pf. 79). A borítékra kérjük ráírni: „Ösztöndíjpályázat”, valamint felragasztani a rendszer által generált egyedi QR-kódot.

A pályázatokat **2026. október 5-ig** kell elektronikusan felületen benyújtani és 2026. október 6-án éjfélig postára adni. Csak a 2026. október 6-ig elektronikusan és 2026. október 7-ig postai úton is beadott pályázatokat tudjuk elbírálni! Személyes leadásra nincs lehetőség! A pályázatokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Marton Zsolt megyéspüspök Vác díszpolgára lett

Szent István napja alkalmából díszpolgári címet adományozott Marton Zsolt megyéspüspöknek Vác Város Önkormányzata. A díszoklevelet és a plakettet Matkovich Ilona polgármester és Kiss Zsolt alpolgármester adták át a főpásztornak augusztus 20-án a Konstantin téren tartott városi ünnepségen. A méltatásban elhangzott, hogy Marton Zsolt váci megyéspüspök főpapi szolgálatával, városépítő tevékenységével és az egyházi örökség megújításáért végzett munkájával

Vác jelenének és jövőjének meghatározó formálója. A városi közéletben és az egyházközi párbeszédben aktív, támogató, olyan vezető, aki mindenkivel megtalálja a közös hangot. Tevékenysége során megújult a Nagyboldogasszony-székesegyház, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Szent Miklós téri épülete, valamint létrejött a Vác turizmusában immár zászlóshajónak számító PüspökVác Rendezvényközpont.

Rövid hozzászólásában a megyéspüspök megköszönte az elis-

merést, hozzátéve, hogy úgy tekint rá, mint ami nemcsak személyének, hanem az egész Váci Egyházmegyeének szól, és amelyet egyházi és világi munkatársaival közösen érdemeltek ki. Mindazokkal, akikkel együtt továbbra is szolgálni szeretné a város közösségét és minden jó szándékú embert. Marton Zsolt mindenkit meghívott az egyházmegye millenniumi ünnepségére, amit szeptember 19-én tartanak Vácon.

Forrás és fotó:
Váci Egyházmegye

Válogatás
az
Új Ember
archívumából

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. A jubileumi év elmúltával is folytatjuk retrospektív sorozatunkat: történeti, lelkeségi vagy irodalmi szempontból jelentős írásokat válogatunk a lap archívumából, és közlünk újra. Az alábbiakban a Szent Jobbról szóló, históriai dokumentumértékű írás második részét olvashatják.

Hogyan érkezett meg a Szent Jobb

ezer kilométeres autóutakon, diplomáciai tárgyalásokon, pápai kihallgatáson, az Alpokon, hóviharokon át? (2. rész)

A nap az Alpok között, és ki sejtene Budapesten, hogy a távoli hóviharban rohannak azok, akiknek a Szent Jobbot Pestre kell hozniuk? („Kell”, mert így akarják ők maguk és a titokzatos érintés.)

Indulás éjfélikor

Az érsek, Rohrer András, amint megmutatják a Vatikán táviratát, azonnal kiadja a páncélszekrény kulcsát. A küldöttség meg sem pihent, azonnal visszatért Salzburgba. Az érsek titkára Ralph Diefenbach texasi katolikus papnak, az amerikai hadsereg századosának adta át a faládba zárt ereklyét 18-án, az esti órákban. Az acélölyv, az amerikai páncélautó előtt ekkor már csak egy út állott: az út visszafelé. Salzburg fölött éjfél mutatnak a csillagok, amikor elindulnak. Augusztus tizenkilencedike virrad. Vasárnap.

Ezen a vasárnapon az autó – és rajta a Szent Jobb – átrohant Ausztrián és Magyarországon, Budapestig. Egyetlenegyszer állt meg: a reggellet Linzben, hogy Ralph Diefenbach hadnagy-lekipásztor szentmisét mondhasson: a vasárnap s az ereklye tiszteletére. Az út utolsó óráiban fön az égen a csillagok, és lenn a földön a villanylángok már kigyúlnak. De végül is útjai végén megáll az autó az Angolkisasszonyok rendháza előtt.

A villámütés: itthon van

... Az Angolkisasszonyok egyszer őrizték már a Szent Jobbot – abban is van valami titokzatosan

érintő, hogy náluk virrasztotta át most ezt az éjtszakát. Reggel az Actio Catholica országos elnökségének intézkedésére egész Budapestre szétszéledtek, hogy a templomoknak megadják a hírt – s az aznapi rádiós szentmisén, a budapesti Jézus Szíve-templomban, a prédikációban röppent rá a rádió hullámaira a meglepetés: Itthon van, megérkezett. A mikrofon nemcsak ezt a híradást továbbította, hanem azt a sírást is, ami felhangzott a templom falai között: asszonyok-férfiak arcán csurogni kezdtek a könnyek... És akadtak olyanok is, akik, a rádiókészülék hangszekrényéből hallva a feltörő sírást, letérdeltek odahaza, és arcukról csak úgy hallottak a könnyek.

Nem vagyunk egyedül

A megérkezés hírére százhuszezer ember özönlött össze a pesti ferencesek belvárosi temploma elé, ahonnan a körmenetnek a Bazilikába kellett indulnia. Százhuszezer ember. Pest és Buda s az elővárosok minden tájáról, – voltak utcák, amelyek a körmenet előtt és után egyetlen óriási hömpölygéssé oldódtak, maga a körmenet pedig végeláthatatlanul áradt előre a kitűzött útvonalon: éppen most a maga szándékos dísztelenségével a magyar katolikus méreteknél és nagyságnál fölséges, szinte emberfölötti látományát nyújtja. A levegőben volt valami titokzatos vigasztalás: A Szent Jobb megérkezett. Itthon van: Nem vagyunk egyedül.

Százhuszezeres tömeg

Százhuszezer ember vonulása vette körül, az állami főtanács elnöke, miniszterek, tábornokok, tisztek, politikusok, rendőrök kísérték s a nevére elnevezett Bazilikában az elébe vonuló Legméltóságosabb Oltáriszentség fogadta, utána pedig a Bazilika körül zsúfoltan elhelyezkedő s az egész városnegyed betöltő tömeg felé, az egyesületi zászlók tengeréből s az Oltáriszentség és Szent Jobb mellől a megafonokon át fölhangzott P. Badalik Bertalan O. P. szentdomonkosrendi tartományfőnök beszéde, a legnagyobb modern magyar szentbeszédek és szónoki sikerek egyike, amiket a kortársak megérhettek. S ezenkívül mintha csak maga a nemzetünket megalkotó Kéz véste volna bele szívünkbe: elkezdett morajlani a Mindenszentek Litániája. A Szent körül, akinek Jobbja előtt nemzete térdelt le: a roppant Égi Seregek táboroztak és táboroznak, azok az égi erők, akiket most már ez a Kéz is ideköt hozzánk, s akivel most már nem vagyunk egyedül.

(Új Ember, 1945. augusztus 26.)

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István téri.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Előpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mind-szent József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: szeptember 5., szombat; október 6., kedd; november 6., péntek. A szentmisék 7 órakor kezdődnek. December 5-én, szombaton reggel 6 órakor.

A Könyező Szűzanya tiszteletére minden hónap 17-én a papi- és szerzetesi hivatásokért mutatnak be

szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Káptalandomb 12.) Ezekre a szentmisékre az egyházmegye egy-egy papját hívják meg szentelési sorrendben. A szentmise végén a Kegyeoltár előtt Mária-köszöntőt imádkoznak.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórícz Zsigmond út 141.): október 15-én 18 órától 25-én 13 óráig Gál Péter atya tart lelkigyakorlatot „Belső gyógyulás és szabadulás különféle kötelekeinkről” címmel. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

BÚCSÚ

A búcsúszentlászlói kegytemplomban szeptember 6-án, vasárnap, Kisboldogasszony ünnepén búcsúi szentmisék lesznek 9 órakor Tóth Gábor atya, 11 órakor Szijártó László esperes plébános vezetésével. Közreműködik a kegytemplom kórusa és a Zala Brass fúvósegyüttes.

A keszthely-zalaszentgróti esperesi kerület papjaival és hívekkel közös szentmise lesz a búcsúszentlászlói kegytemplomban. Szeptember 11-én, pénteken 17 órától szentségimádás, 18 órától ünnepi szentmise, amelyet Udvardy György érsek celebrál. A szentmisén közreműködik a kegytemplom kórusa.

Fogolykiváltó Boldogasszony-búcsúra várják a zárándokokat szeptember 20-án, vasárnap Búcsúszentlászlón, a kegytemplomban. A 9 órai szentmisét Ocsvai Gábor Grácián OFM celebrálja. A 11 órakor kezdődő ünnepi búcsúi szentmisét Pápai Lajos nyugalmazott győri püspök mutatja be, közreműködik a Zala Brass fúvósegyüttes, valamint a kegytemplom kórusa.

SZERETETLÁNG FESZTIVÁL

Budapesten, a Máriaremetei Kegyelemlom parkjában (Budapest II., Templomkert 1.) augusztus 29-én 9 órától ismét megrendezésre kerül a Szeretetláng Fesztivál. A 10.30-kor kezdődő szentmise főcelebránsa Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök lesz. Homíliájának témája: „Mit tehetsz a leendő hivatásokért, mit tehetsz a papjaidért?” Beszédének vezérfonal a Szeretetláng lelki napló egyik üzenete: „Nem csak a még el nem

indult hivatásokat ajánlom különös figyelmetekbe, sokkal inkább a már elindult papi hivatásokért hozzatok sok áldozatot.” Szilágyi Szabolcs piliscsabai plébános, a csendes szentségimádás terjesztésének széles körben ismert apostola az egyéni szentségimádás elindításának lelki és szervezési alapjairól tanít. Előadásának mottója: „Aho-gyan feltárom magam az Eucharisztia előtt, Jézus is úgy tárja fel önmagát előttem. Aho-gyan én átadom magam Nekik, úgy kezd el Ő is átadni magát nekem.” Szabó József exorcista atya korunk szellemi harcáról, a gonosz „trükkjeiről”, azok felismeréséről és kivédéséről tanít, mert aho-gyan vallja: „Az ördög főként az Istenbe vetett bizalmat, a reményt és a szeretetet akarja tőlünk elvenni.” A szentségimádást Kemenes Gábor atya vezeti, a közbenjáró imaszolgálatot az Új Szív Közösség szervezi, a zenei szolgálatot az Eucharistia együttes és tizenéves gyermekeik végzik. Részletes program: www.szeretetlang.hu T.: +36/30-205-8170; e-mail: kindelgyozo@gmail.com

KÉPZÉS

A Váci Egyházmegye Kórházlelkészi Szolgálatának önkéntesképzést indít a kórházi pasztoráció segítésére. A lelkigondozók és az önkéntes betegláto-gatók az egyházmegyében található kórházakban segítő beszélgetésekkel szolgálják a betegeket. Az egyházmegye sok szeretettel hívja és várja a területén élő leendő önkénteseket erre a különleges szolgálatra. Az önéletrajzokat a korhazlelkesszeg@vaciegyhazmegye.hu email-címre várják. Jelentkezési határidő: augusztus 31.

KÁNTORKÉPZÉS

A Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam 2026 szeptemberétől első évfolyamot indít. Várunk minden olyan jelentkezőt, aki érdeklődik a szent liturgia és az egyházzene iránt, továbbá szívesen teljesítene kántori szolgálatot. Érdeklődés esetén a megadott címre elküld-jük a jelentkezés pontos feltételeit. A jelentkezési tájékoztató és a jelentkezési ív letölthető az egyházmegye honlapjáról. Postacím: Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 5. E-mail: wasztljanos@gmail.com

HARANG

690 kg-os HARANG, Gisz, harang-játék 14 harangból eladó. T.: 06/30-242-4299

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

KIÁLLÍTÁS

Könyvek Könyve – Bibliák a Győri Egyházmegyei Könyvtár gyűjteményéből címmel látható kiállítás a Győri Egyházmegyei Könyvtár dísztermében (Győr, Gutenberg tér 2.), mely 2026. augusztus 30-áig tekinthető meg. Negyszáz évvel ezelőtt jelent meg az első teljes magyar nyelvű katolikus biblia, melyet 1605-ben kezdett el fordítani a latin *Vulgata* alapján Káldi György jezsuita szerzetes. A jubileumi évforduló alkalmából a Győri Egyházmegyei Könyvtár reprezentatív válogatást állított össze Bibliagyűjteményéből. A kiállítás tur-nusokban tekinthető meg 10, 12 és 14 órai kezdettel, maximális létszám: 15 fő. További információ: Szent László Látogatóközpont T.: +36/30-255-1363, e-mail: szentlaszlolatogatokozpont@gmail.com, web: www.kaptalandomb.hu Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

„Bőrömon ország süt át” címmel nyílt kiállítás Nagy László költő, műfordító művészetéről a Petőfi Irodalmi Múzeumban (Budapest V., Károlyi u. 16.). A tárlat bemutatja Nagy László képzőművészeti alkotásait, könyv-kiadói tevékenységét, az *Élet és Irodalom* (ÉI) képszerkesztőjeként folytatott tevékenységét, asztalosipari és falfaragási munkásságát. Emellett a kortárs képzőművészekkel való kapcsolata, alkotótevékenységük összefonódása

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomtat: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2026. augusztus 24.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gáts

Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi

Zita, Mészáros Akos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó,

Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditok Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldi negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

is kiemelt szerepet kap. A kiállítás október 31-ig látogatható.

Új időszaki kiállítás nyílt a Görög-katolikus Múzeumban (Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 21.), *Petrasovszky Manó – Egy görögkatolikus festőszerszám a 20. században* címmel. Petrasovszky Manó a 20. századi magyar görögkatolikus művészet egyik meghatározó alakja, akinek életműve most különleges kiállításon tárul a látogatók elé. A pap családból származó művész már fiatalon a templomfestészet világában találta meg hivatását. Korai munkái után országos ismertséget hozott számára a máriapócsi kegytemplom monumentális falképciklusa, amely a magyar Mária-tisztelet egyik legszebb vizuális megfogalmazása. Művészetében a bizánci hagyomány és a modern egyházi megújulás harmónikus találkozása. A tárlat egyszerre tisztelgés az 50 éve elhunyt kivételes alkotó előtt és meghívás a magyar szakraális művészet mélyebb megismerésére. A tárlat december 18-ig látogatható.

A Győri Bencés Látogatóközpontban (Győr, Széchenyi tér) a látogatók a Szent Mór Bencés Perjelség épületegyüttesében, a kéttornyú templomtól jobbra található rendházban léphetnek be a bencés örökség különleges világába. A látogatóközpont a bencés örökség több arcát tárja a látogatók elé: magában foglalja a Loyolai Szent Ignác bencés templom és a 400 tanév – *Élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című interaktív kiállítás mellett a bencés boltot is. A Loyolai Szent Ignác bencés templom keddtől szombatig 10 és 18 óra között szabadon is látogatható. A 400 tanév – *Élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című kiállítás szakmai vezetéssel látogatható keddtől szombatig a következő időpontokban: 10.15–11.30, 13.00–14.15, 15.00–16.15. A bencés bolt (szerzetesi termékek Északnyugat-Magyarországról) keddtől szombatig 10 és 18 óra között tart nyitva.

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A pápa életét, lelkü-

letét bemutató nagyszabású tárlaton a Szentatya Mária-tiszteletén alapulva végigjárandozolhatunk Közép-Európa egyik legnagyobb összetartó erejét adó Szűz Mária-kultuszhoz, amely ma is jelen van ebben a térségben. A nagy pápa örökségét 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakraális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek. A kiállítás szeptember 27-ig látható.

KONCERT

Szotyori Nagy Gábor orgonaművész hangversenye lesz Budaörsön, a Nepomuki Szent János Plébániatemplomban (Budaörs, Templom tér 1.) szeptember 1-jén, kedden 19 órától. Műsoron: Jehan Alain: *Litanies*, Josef Gabriel Rheinberger: *Cantilena*, Liszt Ferenc: *Tell Vilmos kápolnája*, Ch-M. Widor: *Allegro vivace* az *V. szimfóniából*, Lisznyay Szabó Gábor: *Canzonetta No.1.*, César Franck: *Grande pièce symphonique*. A belépés ingyenes, adományokat szívesen fogadnak!

PROGRAMAJÁNLÓ

A **veszprémi várnegyed** különleges nyári programokkal várja a látogatókat: vezetett vársétákra a több száz éves épületek mellett az érseki palota ritkán látogatható kertjét is bejárhatják, megcsodálva a bibliai szimbólumokat rejtő növényvilágot és a páratlan panorámát. A gyerekekkel érkezők egy egyedülálló nyomozójátékban is részt vehetnek a *Bogáncs és lilium – Magdolnák virágai* kiállításon. Az ezeréves múltra visszatekintő Szent Mihály-főszekesegyházat, a 13. századi Gizella-kápolnát, valamint a Szent György-kápolnát és a magyar barokk építészet egyik legszebb példáját, az érseki palotát is felfedezhetik a veszprémi várnegyedbe látogatók a nyári vezetett sétákra, melyek a Biró-Giczey Háztól indulnak 10.30-kor, illetve 14, 16 és 18 órakor. Bővebb információk: www.veszpremiersekseg.hu/

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települését, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre. Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az Új Ember hasábjain!

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

szeptember 7-11. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

(JUBILEUMI ZARÁNDOKLAT)

október 1-6. | 6 nap | 349.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA

október 1-4. | 4 nap | 119.900 Ft/fő

MÁRTON ÁRON-EMLEKÉVI ZARÁNDOKLAT

ERDÉLY SZENT ÉLETŰ PÜSPÖKE NYOMÁBAN

október 1-6. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

október 5-11. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

október 20-24. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

október 21-25. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

október 23-28. | 6 nap | 449.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

október 23-29. | 7 nap | 439.900 Ft/fő

ADVENTI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

december 5-9. | 5 nap | 359.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIACELLBEN

december 19-20. | 2 nap | 89.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA

EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ

URNATEMETŐJÉBEN

URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,

valamint

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS

LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8–18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8912;

E-mail: urnauroda@szgp.hu

Plébánia iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203-8915;

E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00

Szombaton: 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

Jóízű kenyérré, ajándékozó szeretetté kell válnunk

Felföldi László pécsi
megyéspüspök gondolataival
a Kovász fesztiválon

Ötödik alkalommal rendezte meg a Pécsi Egyházmegye a Kovász családfesztivált augusztus 20-án Pécsen, a püspöki palota és a Rózsakert közötti területen. Ötven helyszínen várták programokkal a családokat. A rendezvény az augusztus 20-ai városi ünnepségnek is helyet adott, majd a Szent István-napi szentmisével zárult, melyet Felföldi László pécsi megyéspüspök mutatott be a székesegyházban.

Felföldi László püspök öt évvel ezelőtt hívta létre a pécsi családfesztivált, melynek állandó mottójául ezt választották: „A mennyek országa hasonlít a kovászhoz, melyet fogott az asszony, belekeverte három mérő lisztbe, s az egész megkelt tőle” (Mt

13,33). E mottó kifejezi, hogy ez a rendezvény kovászként szeretné gazdagítani Jézus szeretetében a Pécsi Egyházmegye és a város közösségeit, a családok sokaságát.

A püspök a fesztivál megnyitóbeszédében a családokhoz szólt.

„Ennek a napnak a lényege, hogy merjük megmutatni az Egyház valódi arculatát. Fontos a liturgia, az Egyház tanítása. De mindez értelmetlen és céltalan a családok, a gyerekek és a felnőttek találkozása nélkül.” Rámutatott: minden

Egyházmegye Ministráns Referatúrája, a Pécsi Katolikus Egyetemi Lelkészszeg, a Mécses börtönmiszsió, a Betegek Gyógyítója Kórházlelkészseg, a Házasság Hétvége mozgalom, a Csodapatika és a Szent Szív Társaság is.

kapcsolatot ápolni kell, mint ahogyan a kovászt is. Mindkető akkor megy tönkre, ha nem tápláljuk, gondozzuk.

Az egész napos rendezvényen változatos programok várták a gyerekeket és a felnőtteket, kézművesek hozták el termékeiket, és bemutatkoztak az egyházmegyei közösségek. A fesztiválon jelen volt a Pécsi Egyházmegyei Katolikus Karitás, az Anyaségítő Lélekerőd program, a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület, a Máltai Szeretetszolgálat, a Munkásmiszsió, a Szent Margit Ciszterci Iskolaközpont, a Pécsi

Felföldi László a koncelebrált ünnepi szentmise bevezetőjében kiemelte: nekünk is jóízű kenyérré, ajándékozó szeretetté kell válnunk. „Higgyük el, hogy e végtelenül aszályos, kiszáradt világban, az Egyháznak, Istennek óriási a gazdagsága, és nekünk ebben a világban feladatunk van” – mondta a püspök. A fesztivál éppen azt mutatta meg, hogyan lehet hozzáfogni ehhez a feladathoz a gyakorlatban, miként lehet megszólítani, meghívni egy egész várost, és együtt örülni mindenkivel.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila